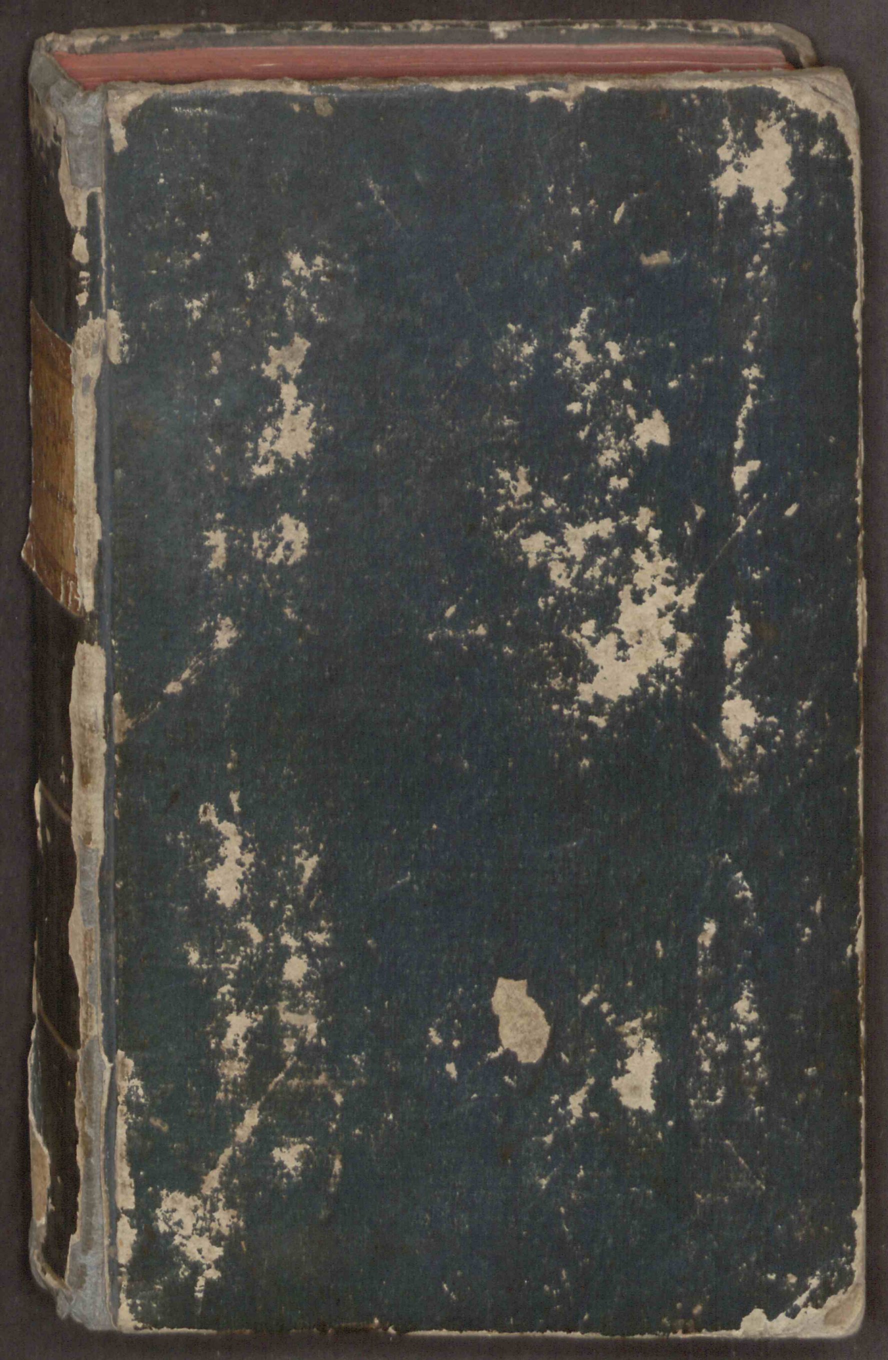
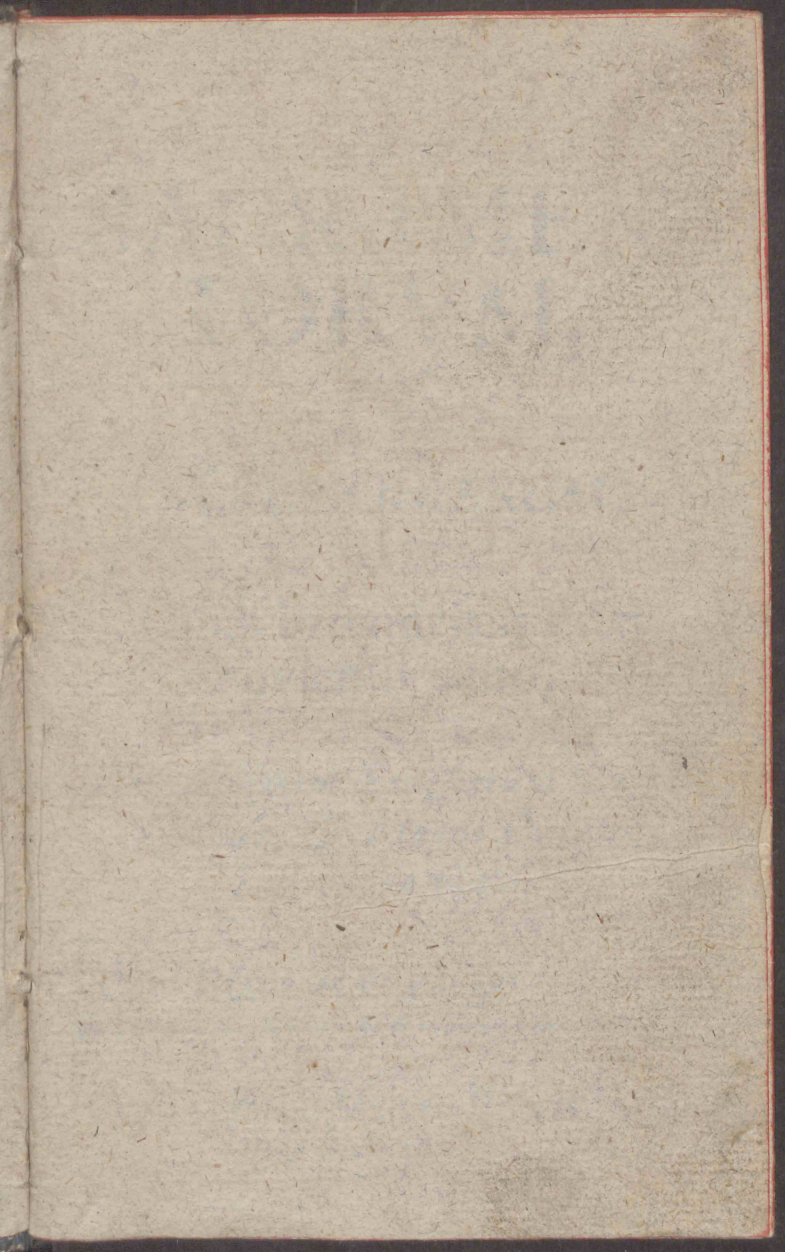
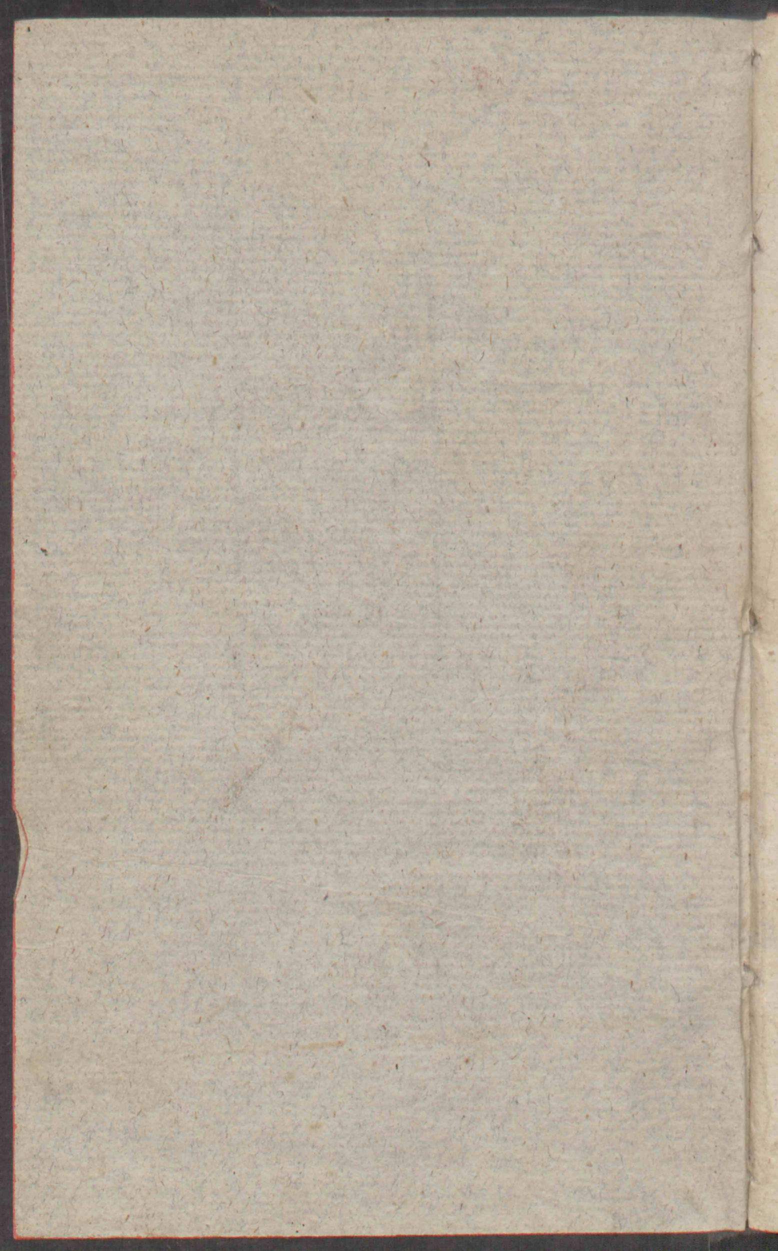

RITUALE SACRAMENTORUM,

AC

ALIARUM ECCLESIÆ CÆREMONIARUM,

Ex Rituali, juxta Decretũ Synodi Provincialis Petricoviensis edito,

DEPROMPTUM,

Ad uniformem Ecclesiarum Regni Poloniæ, & Magni Ducatûs Lithvaniæ usum;

AUCTUM.

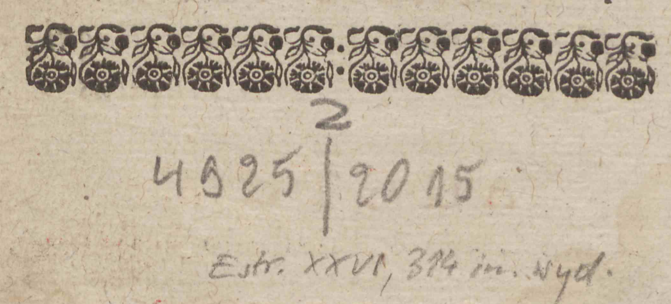
Cum Gratia & Privilegio S. R. M.

CRACOVIÆ,
Typis Collegij Majoris Universitatis.
Anno Domini 1742.

REIMPRIMATUR.

M. MATHIAS ZIĘTKIEWICZ, S. Th: Doctor & Profeſſor, Collegij Majoris Senior Pater, Eccleſiarum; Cathedralîs Cracovienîs Canonicus, Parochialis Zarnovecēsîs Præpoſitus, Canonizationis Beati JOANNIS CANTIJ Procurator, Librorum per Diœceſim Cracovienſem Ordinarius Cenſor. *mmp.*

§)(✠)(§

ADMONITIO BREVIS, QUÆ IN SACRAMENTORUM administratione generaliter servanda sint.

VTeâ, quæ de Sacramentorum Ritibus ac cæremonijs hic præscribuntur, quâ par est diligentia ac religione custodiantur, & ubique fideliter, serventur: illud scire convenit, quòd Sacrosancta Tridentina Synodus decrevit dicens: Si quis dixerit, receptos & approbatos Ecclesiæ Catholicæ ritus, in solemni Sacramentorum administratione adhiberi consvetos, aut contemni, aut sine peccato à Ministris pro libito omitti, aut in novos alios, per quemcunque Ecclesiarum Pastorem mutari posse; anathema sit. *Quare quilibet ad quem administratio Sacramentorum pertinet, meminisse imprimis debet, se sancta tractare, atq; omni ferè temporis momento ad tam sanctæ administrationis officium paratum esse oportere.*

Quamobrem ille perpetuò curabit; ut integrè, castè pièque vitam agat.

Quòd si fuerit peccati mortalis sibi conscius, ad Sacramentorũ administrationẽ non audeat accedere, nisi priùs corde pœniteat: & si habeat copiã Cõfessarij & tẽporis, lociq; ratio ferat, cõvenit cõfiteri.

Quacunq; die ac noctis horâ ad Sacramenta ministranda vocabitur, nullã officio suo præstãdo morã interponat, præsertim si necessitas urget. Ac propte-

rea populū ſæpè præmonebit, ut tēpeſtivè ſibi ſignificetur, de neceſſitate alicujus Sacramenti adminiſtrandi.

Ipſe verò antequam adminiſtrationē incboet: paululum orationi, & ſacræ rei, quam acturus eſt, meditationi vacabit.

In omni Sacramentorū adminiſtratione ſuperpelliceo ſit indutus, & deſuper ſtola, niſi in Sacramento pænitentiæ adminiſtrando, occaſio, aut conſvetudo, vel locus aliter interdum ſvadeat.

Adhibebit quoq; ſaltem unum, decenti habitu & ſuperpelliceo indutum, dum Sacramentum adminiſtrat. Singula verba, quæ ad illius formam pertinent, attentè, diſtinctè & piè, atq; clara voce pronuntiabit: ſimiliter & alias orationes, devotè dicet, & quidem ex Libro.

Intentus ſit ei, quem tractat, nec quidquam cum alio colloquatur: actualem attentionem habere ſtudeat, cum intentione faciendi, quod in ea facit Eccleſia.

Illud porrò diligenter caveat, ne in Sacramentorum adminiſtratione aliquid, quavis de cauſa, vel occaſione, directè vel indirectè exigat, aut petat. ſed ea gratis miniſtret. Si quid verò nomine Eleemoſynæ, aut devotionis ſtudio, peracto jam Sacramentô, ſponte à fidelibus offeratur, id licitè pro cōſvetudine locorū accipere poterit, niſi aliter Epiſcopo videatur.

Fidelibus alienæ Parochiæ Sacramenta non adminiſtrabit, niſi in neceſſitate, & ex licentia Parochi, vel Ordinarij.

Omnes autem qui Sacramenta ſuſcipiunt, monebit, ut piè ac devotè Sacramentis interſint, & qua per eſt reverentia ſuſcipiant.

DE

-ɔ§§)(✠)(§§c-

De SACRAMENTO Baptiſmi Ritè Adminiſtrando.

SACRUM Baptiſma Chriſtianæ Religionis & æternæ vitæ januam, cunctis ad ſalutem neceſſariam eſſe ipſa veritas teſtatur illis verbis. *Niſi quis renatus fuerit ex aqua & Spiritu Sancto, non poteſt introire in Regnum DEI:* Itaque ſumma diligentia adhibenda eſt, ad illud opportunè ritèque adminiſtrandum, & ſuſcipiendum.

Opportunè Parochus hortetur, ut natos infantes baptizandos, quàm primum fieri poterit ad Eccleſiam deferant ij, ad quos ea cura pertinet.

Parochus exquirat diligenter, quem vel quos patrinos elegerit, qui Infantem de ſacro fonte ſuſcipiant, & non plures quàm duo, vir & mulier, vel unus admittatur ad ſummum, eoſquè in ætate pubertatis, ac Sacramento Confirmationis conſignatos eſſe maximè convenit. Ad hoc munus non non ſunt admittendi infideles, Hæretici excommunicati publicè, aut interdicti, publicè criminoſi, aut infames, inſani, & qui ignorant rudimenta fidei, nequè Religioſi, vel Moniales.

Ac licet urgente necessitate, ubique Baptizare nihil impediat, tamen proprius locus est Ecclesia, nisi sint Regum aut Magnorum Principum Filij.

Baptisterium sit decenti loco, decenter ornatum, & cancellis circumseptum, sera, & clave munitum; in eoque si commodè fieri potest, depingatur Imago Sancti JOANNIS CHRISTUM Baptizantis.

Sacrum Chrisma & sanctum Oleum, eodem anno sint ab Episcopo benedicta, veteribus in Ecclesia combustis,

Hæc vascula, ubi hæc servantur, in loco proprio, honesto, ac mundo sub clave asserventur decenter; & curet, ne per laicos hæc Olea deferantur, & ne quid ex ijs effundatur. Sal sit benedictum peculiari benedictione quod in os baptizandi immittendum est, & nemini tradatur.

Vasculum seu cochlear ex argento, vel metallo altero nitidum sit, ad aquam Baptismi fundendam supra caput Baptizandi, quod nulli alij usui deserviat.

Stolæ duæ, una violacea, & altera alba, ut infra notatur, munda, seu minus una adhibeátur.

Medulla panis, quâ digiti Sacerdotis, cùm manus lavat abstergantur, & vas pro manu-

um

um lotione poſt Baptiſmum, quod huic tantùm uſui deſervire decet.

Hîc denique liber ſit Baptiſmalis, in quo Baptizati deſcribantur.

Omnibus igitur præparatis, Sacerdos ad tanti Sacramenti adminiſtrationem, lotis manibus, ſuperpelliceo, & Stola violaceâ indutus accedat ad limen Eccleſiæ, ubi foris expectant, qui infantem detulerunt, & ibi interroget (niſi de his bene ſibi conſtet) an ſit ſuæ Parochiæ, maſculus an fæmina, án non jam ſit Baptizatus, qui ſint compatres, quos, ut piè ac decenter aſſiſtant, & pro baptizando ad interrogationes reſpondeant, admoneat.

Et quoniam baptizandis tanquã Filijs DEI in Chriſto regenerandis, Nomen imponitur, curet, ut Sanctorum Nomina ijs imponantur, quorum exemplis fideles, ad piè vivendum excitentur, & patrocinijs protegantur.

His igitur expeditis, & accepto nomine baptizandi (ſi infans fuerit,) poſiti ſuper brachium dexterum illius, qui eum defert, Parochus ad baptiſmum procedat, in hunc modum nominatim interrogans, ut eſt fol: 5.

BENEDICTIO SALIS,
AD USUM BAPTISMI.

Qui semel Benedictus in posterum ad eundem usum deservire potest.

EXorcizo te creatura Salis, In Nomine DEI Patris Omnipotentis ✠ & in charitate Domini nostri JESU CHRISTI ✠ & in Virtute SPIRITUS Sancti ✠ Exorcizo te per DEUM vivum ✠ per DEUM verum ✠ per DEUM Sanctum ✠ per DEUM † qui te ad tutelam humani generis procreavit, & populo venienti ad credulitatem, per servos suos conservari præcepit. In Nomine Sanctissimæ TRINITATIS efficiaris salutare Sacramentum ad effugandum inimicum. Proinde rogamus te Domine DEUS noster, ut hanc creaturam Salis, Sanctificando sanctifices ✠ & Benedicendo benedicas ✠ & ut fiat omnibus accipientibus perfecta medicina, permanens in visceribus eorum. In Nomine ejusdem Domini nostri JESU CHRISTI, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. Resp. Amen.

BENEDICTIO AQUÆ

Pro Baptismo, quando in necessitate ex Fonte Sacro haberi non potest.

Exau-

EXaudi nos Omnipotens DEUS, & in hujus Aquæ substantiam tuam misce virtutem: ut abluendus per eam, & sanitatem simul & vitam mereatur æternam. Per Christum Dominum nostrum. ℞. Amen.

EXorcizo te creatura Aquæ, In Nomine DEI PA✠TRIS Omnipotentis, & in charitate JESU ✠CHRISTI Filij ejus, & SPIRITUS ✠Sancti. Exorcizo te omnis virtus adversarij, omnis incursio Sathanæ, & omne Phantasma; eradicare & effugare ab hac creatura Aquæ, ut fiat fons saliens in vitam æternam: & qui ex ea baptizatus fuerit, fiat Templum DEI vivi, & Spiritus Sanctus habitet in eo, in remissionem omnium peccatorum.

Postea pone Chrisma & Oleum Catheh: in Aquam & dicas.

Fœcundetur & sanctificetur iste Fons Oleo salutis, & salutifero Chrismate. In Nomine Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus✠Sancti, Amen.

ORDO BAPTISMI PARVULORUM.

Sacerdos interrogat.

N. Quid petis ab Ecclesia DEI.

Re-

Respondeat Patrinus.

℟. Fidem.

Sacerdos. *Patrinus.*

Fides quid tibi præstat, ℟. Vitam æternam.

Polonicè.

Czego żądasz od Kośćiołá Bożego? ℟. Wiáry.
Wiárá coć dáwa? ℟. Żywot wieczny.

Lithvanicè.

Kokieydy nuog Bażnicios Dieuo? ℟. Tikie mo,
Tykieyimas ku tau duost? ℟. Giuiaminu am-
żynu.

Germanicè.

Was begehrestu von der H. Kirchen? ℟. Glauben.
Was gibt dir der Glaub ℟. Das ewige Leben.

Sacerdos.

SI vis ad vitam ingredi, serva mandata: Diliges Dominum DEUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua, & proximum tuum sicut te ipsum.

Polonicè.

JEśli chceß do żywota wniść/ choway Przykazania: Bedźieß miłował Paná Bogá twego/ ze wßystkiego sercá twego/ y ze wßystkiey duße twoiey/ y ze wßystkiey myśli twoiey/ á bliżniego twego/ iako śiebie sámego.

Lithvanicè.

JEy nori giwianiwan įneit/ laikik prysaklmus Milesi Wießpan Diewu tawu/ yž wisos śirdes tawo/ iž wisos dusios tawo/ ir iž wisos dumos tawo/ e artimu tawo/ taippáts sawi.

Germanicè.

WIlstu in das Leben eingehen/ so halt die Gebot: Du solst Gott lieben von ganczen deinem Herczen/ von ganczer deiner Seelen/ von ganczen deinem Gemuth/ und deinen Nechsten als dich selbst.

Deinde ter exsufflet leniter in faciem infantis, & dicat semel.

Exi ab eo, vel ab ea, immunde spiritus, & da locum Spiritui Sancto Paraclito.

Postea pollice Signum Crucis in fronte & in pectore infantis faciat, dicens:

Accipe signum Crucis tam in fronte ✠ quàm in corde ✠ sume fidem cœlestium Præceptorum, & talis esto moribus, ut Templum DEI jam esse possis.

ORE-

OREMUS.

PReces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi: & hunc electum tuum, N. Crucis Dominicæ impressione signatum, perpetua virtute custodi, ut magnitudinis gloriæ tuæ rudimenta servans, per custodiam mandatorum tuorum ad regenerationis gloriam pervenire mereatur. Per CHRISTUM Dominum, &c. ℟. Amen.

Deinde imponat manum super caput infantis, ac dicat.

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEUS, Pater Domini nostri JESU CHRISTI, respicere digneris super hunc famulum tuum, N. quem ad Rudimenta fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle: disrumpe omnes laqueos Sathanæ, quibus fuerat colligatus: Aperi ei Domine januam pietatis tuæ; ut signo sapientiæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus careat, & ad suavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Ecclesia tua deserviat, & proficiat, de die in diem. Per eundem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Deinde immittat modicum salis Benedicti in os infantis, dicens.

N. Ac-

N. Accipe ſalem ſapientiæ: Propitiatio ſit tibi in vitam æternam. ℟. Amen.
S. Pax tecum. ℟. Et cum Spiritu tuo.

OREMUS.

DEUS Patrum noſtrorum, DEUS univerſæ Conditor veritatis, te ſupplices exoramus, ut hunc famulum tuum N. reſpicere digneris propitius, & hoc primum pabulum ſalis guſtantem, non diutiùs eſurire permittas, quò minùs cibo expleatur cæleſti, quatenus ſit ſpiritu fervens, ſpe gaudens, tuo ſemper Nomini ſerviens. Perduc eum Domine quæſumus, ad novæ regenerationis lavacrum, ut cum fidelibus tuis promiſſionum tuarum æterna præmia conſequi mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum, &c. ℟. Amen.

Exorcizo te immunde ſpiritus. In Nomine Patris, ✠ & Filij, ✠ & Spiritus ✠ Sancti, ut exeas & recedas ab hoc famulo DEI N. ipſe enim tibi imperat maledicte, damnate, qui pedibus ſuper mare ambulavit, & Petro mergenti dexterã porrexit. Ergò maledicte diabole, recognoſce ſententiã tuã, & da honorẽ DEO vivo, & vero, da honorem JESU Chriſto Filio ejus, & Spiritui Sancto, & recede ab hoc famulo DEI N. quia iſtum ſibi DEUS

& Do-

& Dominus noster JESUS Christus ad suam sanctam gratiam & benedictionem, fontemquè Baptismatis vocare dignatus est.

Hîc pollice in fronte signat infantem dicens:

Et hoc signum Sanctæ Crucis ✠ quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole nunquam audeas violare: Per eundem Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Mox imponat manum super caput infantis, & dicat:

OREMUS.

ÆTernã ac justissimam pietatem tuã deprecor Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, auctor luminis & veritatis, super hunc famulum tuum, N. ut digneris eũ illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum & sanctifica: da ei scientiam veram, ut dignus gratia Baptismi tui effectus teneat firmam spem, consilium rectum, doctrinam sanctam. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

Postea Sacerdos imponit extremam partem stolæ super infantem, & introducit eum in Ecclesiam dicens:

N. Ingredere in Templum DEI, ut habeas partem cum Christo in vitam æternam. ℟. Amen.

Cum

Cùm fuerint Ecclesiam ingressi, Sacerdos procedens ad fontem cum susceptoribus conjunctim clara voce dicit:

Credo in DEUM, *(integrum)* & Pater noster.

Ac deinde, antequam accedat ad Baptisterium dicat:

EXORCISMVS.

EXorcizo te omnis spiritus immunde, in Nomine DEI Patris Omnipotentis, ✠ & in Nomine JESU CHRISTI Filij ejus, Domini & Judicis nostri, ✠ & in virtute Spiritus Sancti ✠ ut discedas ab hoc Plasmate DEI N. quod Dominus noster ad Templum Sanctum suum vocare dignatus est, ut fiat templum DEI vivi, & Spiritus Sanctus habitet in eo. Per eundem Christum Dominum nostrum, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ℟. Amen.

Postea Sacerdos digito accipiat de saliva oris sui, & tangat aures & nares infantis: tangendo verò aurem dextram, & sinistram, dicat:

Epheta, quod est Adaperire.

deinde tangat nares dicens:

In odorem svavitatis. Tu autem effugare diabole, appropinquabit enim Judicium DEI.

Postea interroget Baptizandum nominatim, dicens:

N. Ab

N Abrenuntias Sathanæ? ℟. Abrenuntio.
Et omnibus operibus ejus? ℟. Abrenuntio.
Et omnibus pompis ejus? ℟. Abrenuntio.

Polonicè.

Sacerdos,	*Patrinus.*
Odrzekaß sie Duchá złego?	℟. Odrzekam.
A wßystkich spraw iego?	℟. Odrzekam.
A wßystkiey pychy iego?	℟. Odrzekam.

Lithvanicè.

Atsizadi Welino? ℟. Atsizadu.
Jr wissu dabo io? ℟. Atsizadu.
Jr wissos puykibes io? ℟. Atsizadu.

Germanicè.

Wiedersagestu dem Táuffel? ℟. Jch wiedersage.
Vnd allen seinen Wercken ℟. Jch wiedersage.
Vnd aller seiner Hoffart? ℟. Jch wiedersage.

Deinde Sacerdos intingit pollicem in Oleo Cathechumenorũ, & infantem ungit in pectore, & inter scapulas in modum Crucis dicens:

Ego te linio ✠ Oleo salutis in Christo JESU Domino nostro, ut habeas vitam æternam. ℟. Amen.

Hic deponit stolam violaceam, & assumit albam, albi coloris.

Subinde pollicem, & inuncta loca abstergit bombacio vel re simili, & interrogat expresso nomine Baptizandum, Patrino respondente:

N. Credis in DEUM Patrem Omnipotentem,

tem, Creatorem cœli & terræ ℟. Credo.

Credis in JESUM CHRISTUM Filium, Ejus unicum Dominum nostrum, natum, & passum? ℟. Credo.

Credis in Spiritum Sanctum, Sanctam Ecclesiam Catholicam, Sanctorum communionem, remissionem peccatorum, Carnis resurrectionem, vitam æternam. ℟. Credo.

Polonicè.

Wierzyß w Bogá Oycá Wßechmogącego/ Stworzyciela Niebá y ziemie. ℟. Wierzę.

Wierzyß w JEZVSA Chrystusá Syná iego iedynego/ Páná náßego národzonego/ y umęczonego? ℟. Wierzę.

Wierzyß w Duchá Swiętego/ Swięty Kośćioł powßechny/ Swiętych obcowánie/ grzechow odpußczenie/ Ciáłá zmartwychwstánie/ żywot wieczny/? ℟. Wierzę.

Lithvanicè.

Tiki ing Diewu tewu wisagalinti/ daritoi/ dun gaus ir źiames. ℟. Tikiu.

Tiki ing JesuChrystu suno io wieniakii/ wießpati musu/ gimusi ir nu nuczycu. ℟. Tikiu.

Tikiung Dwasiu świntu świntuiu Bażniciu wisuresunčiu/ świntuiu drauguisti/ nusideymu atlaydimu/ kuno iż numirusiu/ kielimu ir amżinu giwianimu? ℟. Tikiu,

Germanicè.

Glaubstu an Gott den Vate Almachtigen/ Schopff/ Himmels und der erden. ℟. Ich glaub.

Glaubstu an JESUM Christum seinen einigen Sohn/ unsern Herrn/ der geboren/ gelitten? ℟. Ich glaub.

Glaubstu an den Heiligen Geist/ eine heilige Allgemeine Christliche Kirche/ die Gemeinschafft der Heiligen Vergebung der Sunden/ Aufferstehung des Fleisches/ und ein ewiges Leben? ℟. Ja.

Subinde expresso nomine Baptizandi. Sacerdos dicit.

N. Vis Baptizari? ℟. Volo.
Chceß bydź ochrzczonym? ℟. Chce.
Nori absikrikstiris? ℟. Noriu.
Wilstu getaufft werden? ℟. Ja ich wil.

Tunc Patrino, vel Matrina, vel utroq; (si ambo admittantur) infantem tenente, Sacerdos vasculo seu urceolo accipit aquam baptismalem, & de ea ter fundit super caput infantis in modum Crucis & simul verba proferens, semel tantùm distinctè & attentè dicit.

N. Ego te Baptizo, In Nomine Patris, † *fundat primò* & Filij † *fundat secundò*, & Spiritus † Sancti, *fundat tertiò.*

Mox Patrinus vel Matrina vel uterq; simul infantem de sacro fonte elevant suscipientes illum, de manu Sacerdotis. Si verò dubitatur, an infans fuerit baptizatus, utatur hac forma.

N. Si

N. Si non es Baptizatus, ego te Baptizo: In Nomine Patris ✝ & Filij ✝ & Spiritus ✝ S.

Deinde intingit pollicem in sacro Chrismate, & ungit infantem in summitate capitis, in modum Crucis, dicens:

DEUS Omnipotens Pater Domini nostri JESU CHRISTI, qui te regeneravit ex aqua & Spiritu Sancto, quique dedit tibi remissionem omnium peccatorum (*hic inungit*) ipse te liniat Chrismate salutis ✠ in eodem Christo JESU Domino nostro in vitam æternam, ℟. Amen.

Sacerdos.

Pax tibi. ℟. Et cum Spiritu tuo.

Tum bombacio, aut re simili abstergit pollicem suum, & locum inunctum, & imponit capiti ejus linteolum candidum loco vestis albæ dicens.

Accipe vestem candidam, quam immaculatam perferas ante Tribunal Domini nostri JESU Christi, ut habeas vitam æternam. ℟. Amen.

Postea dat ei, vel Patrino candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem ardentem, & irreprehensibilis custodi Baptismum tuum; serva DEI mandata, ut cum venerit Dominus ad nuptias, possis occurrere ei unâ cum omnibus Sanctis in aula cœlesti, habeasque vitam

æternam, & vivas in sæcula sæculorum. ℟. Amen. *Postremò dicat;*

N. Vade in pace, & Dominus sit tecum. ℟. Amen.

Si verò fuerint plures Baptizandi, sive masculi, sive fæminæ, in Cathechismo masculi statuantur ad dexteram, fæminæ verò ad sinistram, & omnia pariter dicantur ut supra in proprio genere & numero plurali. Verùm prima nominis interrogatio, & sufflatio, Crucis impressio, seu signatio, tactus aurium, & narium cum saliva, abrenuntiationis interrogatio, unctio Olei Catechumenorum, interrogatio de Fide seu Symbolo, & ipse Baptismus, inunctio Chrismatis, candidæ vestis impositio, atque accensæ candelæ traditio, singulariter singulis, & primùm masculis, deinde fæminis fieri debent.

Si infans ægrotus adeò graviter laboret, ut periculum immineat ne pereat, antequam Baptismus perficiatur, Sacerdos omissis, quæ Baptismum præcedunt, eum baptizet ter vel etiam semel infundens aquam super caput ejus, in modum Crucis dicens: Ego te Baptizo, &c.

Si non habeatur aqua Baptismalis, & periculum immineat, Sacerdos utatur aqua simplici.

Deinde si habet Chrisma liniat eum in vertice dicens:

DEUS Omnipotens, Pater Domini nostri, &c. Pag: 15.

Postea dat ei linteolum, dicens:

Accipe vestem Pag: 15.

ac de

Ac demùm dat ei cercam Candelam accensam, dicens:

Accipe lampadem, &c. Pag. 35.

Si supervixerit, suppleantur alij ritus omissi.

Admonendi sunt susceptores de spirituali cognatione, quam contraxerunt cum Baptizato Baptizatique Patre, & Matre, quæ cognatio impedit Matrimonium, ac dirimit.

Curet Parochus Parentes admoneri, ne in lecto secum ipsi vel nutrices parvulum habeat, propter oppreßionis periculum sed eum diligenter custodiant, & opportunè ad Christianam disciplinam instituant.

Commonendi sunt etiam Parentes; & alij si opus fuerit ne filios hebræis, alijsve infidelibus, vel hæreticis mulieribus ullo modo lactandos aut nutriendos tradant

Antequam infans ex Ecclesia asportetur, aut susceptores discedant, eorum nomini, & alia de administrato Sacramento, ad præscriptam formam (quæ est infra fol: 142. in Baptismali libro Parochus accuratè describat.

Adultorum Baptismus, ubi commodè fieri potest, ad Episcopum deferatur, ut si placuerit, ab eo solenniùs conferatur, alioquin Parochus ipse baptizet, stata cæremonia, quæ hic non ponitur, quia rarè contingit: & potest haberi maior agenda de qua Baptismum adultorum expediet.

Ordo supplendi omissa super Baptizatum.

CVm urgente mortis periculo, vel alia cogente neceßitate sive parvulus, sive adultus sacris precibus ac cæremonijs prætermißis, fuerit Baptizatus ubi cunvaluerit, vel cessaverit periculum, & ad Ecclesiam delatus fuerit, omissa suppleantur, idemq; Ordo ac ritus servetur, qui in Baptismo parvulorū, sive adultorum præscriptus est, excepto quod interro-

gatio, an velit Baptizari, formaq; Baptiſmi, & ablutio prætermittantur, quædam Orationes, & Exorciſmi ſuo quoqui loco immutati, infra dicuntur.

Sacerdos igitur antequam immittat ſalem in os Baptizati, manũ ſuper caput ejus imponens, dicit.

OREMUS.

OMnipotens ſempiterne DEUS, Pater Domini Noſtri JESU Chriſti, reſpicere dignare ſuper hunc famulum tuum N. quem ad rudimenta Fidei vocare dignatus es: omnem cæcitatem cordis ab eo expelle: diſrumpe omnes laqueos Sathanæ, quibus fuerat colligatus; Aperi ei Domine januam pietatis tuæ, ut ſigno ſapientiæ imbutus, omnium cupiditatum fœtoribus careat, & ad ſuavem odorem præceptorum tuorum lætus tibi in Eccleſia tua deſerviat, & proficiat de die in diem, ut idoneus ſit frui gratiâ Baptiſmi tui, quem ſuſcepit, ſalis perceptâ medicinâ. Per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Deinde poſteaquàm modicum ſalis immiſit in os Baptizati, dicet.

Accipe ſalem ſapientiæ: Propitiatio ſit tibi in vitam æternam. ℟. Amen.

OREMUS.

DEUS Patrum noſtrorum, DEUS univerſæ con-

ſæ Conditor veritatis, te ſupplices exoramus ut hunc famulum tuum N. reſpicere digneris propitius, & hoc pabulum Salis guſtantem, non diutiùs eſurire permittas, quominûs cibo expleatur cæleſti, quatenus ſit ſemper ſpiritu fervens, ſpe gaudens, tuo ſemper Nomini ſerviens, & quem ad novæ regenerationis lavacrum perduxiſti, quæſumus Domine ut cum fidelibus tuis promiſſionum æterna præmia conſequi mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Poſt hæc facto ſigno Crucis in fronte Baptizati, dictisq; illis verbis.

Et hoc ſignum Crucis ✝ quod nos fronti ejus damus, tu maledicte diabole, nunquam audeas violare, per eundem Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

Manu ſuper caput ejus impoſita, dicet:

OREMUS.

ÆTernam ac juſtiſſimam pietatem tuam, deprecor, Domine Sancte, Pater omnipotens æterne DEUS, auctor luminis & veritatis, ſuper hunc famulum tuum N. ut digneris eum illuminare lumine intelligentiæ tuæ: munda eum, & ſanctifica: da ei ſcientiam veram, ut dignus efficiatur accedere ad gratiam Baptiſmi tui, quem ſuſcepit, teneat firmam ſpem, conſilium re-

ctum

ctum, doctrinam sanctam, ut aptus sit ad retinendam gratiam Baptismi tui. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM POENITENTIÆ.

Sacerdos ad audiendam Confessionem vocatus, promptum, facilemq; se præbeat, ac priusquàm ad audiendum accedat, si tempus suppetat, ad hoc ministerium rectè sanctéq; obeundum Divinum auxilium piis precibus implorabit.

In Ecclesia, non autem in privatis ædibus confessiones audiat, nisi ex causa rationabili, quæ cùm intervenerit, studeat tamen id decenti ac patenti loco præstare.

Habeat in Ecclesia sedem Confessionalem, quæ patenti loco posita, crate perforata inter pœnitentem, & Sacerdotem sit instructa.

Superpelliceo & stolâ violacei coloris utatur, prout tempus vel locorum feret, consvetudo.

Pœnitens si opus fuerit, admoneatur, ut qua decet humilitate mentis & habitus, accedat flexis genibus, signo Crucis se muniat. Tum pœnitens confessionem generalem dicet Confiteor, &c. vel saltem utatur his verbis, Confiteor Deo omnipotenti, & tibi Pater.

Mox Confessarius inquirat de statu illius, quàm pridem sit confessus, an pœnitentiam impositam adimpleverit, num ritè alias confessus fuerit, num conscientiam suam ut debet prius diligenter discusserit.

Si verò confessarius, cognoverit pœnitentem ignorare Christianæ

ſtianæ Fidei rudimenta: ſi tempus ſuppetat, eum breviter inſtruat de articulis Fidei, & alijs ad ſalutem cognitu neceſſarijs illumq; admoneat ut ea poſtea addiſcat diligentiùs.

Si pœnitens numerum, & ſpecies, & circumſtantias peccatorum explicatu neceſſarias non expreſſerit, eum Sacerdos prudenter interrogat,

Pœnitentem Sacerdos in confeſſione quotieſcunq; opus fuerit adjuvabit, nec reprehendet eum, niſi finita confeſſione: neq; interpellabit, niſi opus fuerit aliquid meliùs intelligere, proinde ei fiduciam præbeat, humaniter ſuggerat, ut omnia peccata ritè & integrè confiteatur, & caveat ne curioſis aut inutilibus interrogationibus quemquā detineat, præſertim juniores utriuſq; ſexus, vel alios de eo, quod ignorant, imprudenter interrogans, ne ſcandalum patiantur; indeq; peccata addiſcant.

Demùm auditâ Confeſsione, perpendens peccatorum, quæ ille admiſit, magnitudinem ac multitudinem, pro eorum gravitate ac pœnitentis conditione, opportunas correptiones ac monitiones, prout opus eſſe videret, adhibebit: & ad dolorem & contritionem, efficacibus verbis adducere conabitur, atq; ad vitam emendandam inducet, remediaq; peccatorum tradet, poſtremò ſalutarem & convenientē ſatisfactionem injungat, habita ratione ſtatus, conditionis, ſexus, ætatis & item diſpoſitionis pœnitentium. Id verò ante oculos habeat, ut ſatiſfactio non ſit tantùm ad novæ vitæ remedium, & infirmitatis medicamentum, ſed etiam ad præteritorum caſtigationem.

Pœnitentias pecuniarias ſibi ipſis Confeſſarijs nō applicent, neque à pœnitentibus quidquam tanquam miniſterij ſui præmium petant vel accipiant: pro peccatis occultis, quantumvis gravibus manifeſtam pœnitentiam non imponant.

Videat diligenter Sacerdos, quando, & quibus conferenda vel neganda, vel differenda ſit abſolutio, ne abſolvat eos, qui

talis beneficij sunt incapaces: quales sunt, qui nulla dant signa doloris, qui odiū & inimicitias deponere, aut aliena, si possunt restituere, aut proximam occasionem peccandi deserere, aut alio modo peccata derelinquere, & vitam in melius emendare nolunt, qui scandalum publicum dederunt, nisi publicè satisfaciant, & scandalum tollant; neque etiam eos absolvat, quorum peccata sunt Superioribus reservata.

Forma Absolutionis,

Cùm igitur pœnitentem absolvere voluerit, injunctâ ei prius, & ab eo acceptatâ salutari pœnitentiâ, primò dicit.

Misereatur tui omnipotens DEUS, & dimissîs peccatîs tuîs, perducat te ad vitam æternam. ℟. Amen.

Deinde dexterâ versùs pœnitentem elevatâ, dicit.

Indulgentiam. absolutionem, & remissionem peccatorum tuorum, tribuat tibi Omnipotens & misericors Dominus, Amen.

Dominus noster JESUS Christus, te absolvat, & ego authoritate ipsius te absolvo, ab omni vinculo excommunicationis suspensionis, & interdicti, in quantum possum, & tu indiges.

Deinde.

Ego te absolvo à peccatis tuis, In Nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus † S. Amen.

Si pœnitens sit laicus, omittitur Verbum Suspensionis.

Passio

Passio Domini nostri JESU Christi, merita Beatæ MARIÆ Virginis, & omnium Sanctorum, quidquid boni feceris, & mali sustinueris, sint tibi in remissionem peccatorum augmentum gratiæ præmium vitæ æternæ.

In Confessionibus autem frequentioribus & brevioribus, omitti potest.

Misereatur, *satis est dicere*: Dominus noster Jesus Christus, &c. *ut supra usque ad aliud:* Passio Domini, &c.

Urgente verò aliquâ gravi necessitate, periculo mortis, breviter dicere poterit.

Ego te absolvo ab omnibus censuris & peccatis: In Nomine Patris, &c.

DE SACRAMENTO MATRIMONII.

Parochus admonitus de aliquo matrimonio in sua Parochia contrahendo, primùm cognoscat ex his, ad quos spectat, qui & quales sint, qui Matrimonium contrahere volunt, an inter eos sit aliquod Canonicũ impedimentum, utrum spontè, libere & secundùm honestatem Sacramenti velint contrahere, utrum sint in ætate legitima, ut vir saltem quatuordecem; mulier vero duodecim annos expleverint, & uterq; sciat rudimenta fidei, cùm ea deinde filios suos docere debeant.

Antequam matrimonium contrahatur, ter populo à Parocho continuis diebus festis in Ecclesia, intra Missarum solennia, ad ipsius Concilii præscriptum publicè denuntiatur, inter quos matrimonium sit contrahendum.

Si verò

Si verò Vir & Mulier Parochiæ sint diversæ. in utraque, Parochia fiant denuntiationes : quibus denuntiationibus factis, si nullum impedimentum legitimum opponatur, ad celebrationem Matrimonij procedatur, sed si quid obstat, ultra Parochus non procedat.

Admoneantur Coniuges, ut antequam contrahant, sua peccata diligenter confiteantur, & ad Sanctissimam Eucharistiam, atq; ad Matrimonij Sacramentum suscipiendum piè accedant. Et quomodo in eo rectè & Christianè conversari debeant, diligenter instruantur ex Divina Scriptura, exemplo Tobiæ & Saræ, verbiq; Angeli Raphaelis eos edocentis, quàm Sanctè Coniuges debeant convenire.

RITUS CELEBRANDI MATRIMONIUM.

PArochus igitur Matrimonium celebranturus in Ecclesia superpelliceò & stolâ alba indutus, adhibito uno saltē Clerico superperpelliceo pariter induto, qui librum & vas Aquæ benedictæ, cum aspersorio deferat coram tribus aut duobus testibus, virum & mulierem, quos Parentum vel Propinquorum suorum præsentia cohonestari decet, moneat de dignitate ac fructu hujus Sacramenti, ac de officijs Conjugum, idq; breviter & cum facilitate sermonis ad ædificationem audientium.

Statuat Sponsum ad dexteram suam, Sponsam ad sinistram, ut è regione se aspiciant inuicem, & quærat de nomine Sponsi, & Sponsæ, hoc modo prius versiculo, præmissio.

℣. *Adjuto-*

℣. *Adjutorium noſtrũ in nomine Domini.*
Reſp: *Qui fecit cælum & terram.*

Polonicè.

N. Maß dobrą á nie przymußoną wolą/ y poſtánowiony umyſł/ te N. ktorą tu przed ſobą widziß/ zá Małżonkę ſobie poiąć? ℟. Mam.
N. Nieślubowáleś ktorey inßey/ wiáry Małżeńſkiey? ℟. Nieślubował.

Deinde ſimiliter interroget Sponſam.

Także y ty N. Máß tez dobrą á nie przymußoną wolą/ tego N. ktorego tu przed ſobą widiß zá Małżonká ſobie poiąć? ℟. Mam.
N. Nie ślubowáłaś komu inßemu wiáry Máłżeńſkiey? ℟. Nieślubowałá.

Lithvanicè.

N. Ar turigieru/ o nepriwerſtu noru/ tu N. kuriu čia čieś táwim ſtowinciću regi/ azu moteri ſau paim? ℟. Turiu
N. Bu ne zadeity kuriey kitay paimt ioś ážu moteri? ℟. Ne žádeiáu.

Teypog ir tu N. Ar turi geru ir ne priwerſtu noru/ situ N. kuri regi ties tawimi ſtowinti/ azu wiru paimt? ℟. Turiu.
Bu ne zadeiey kuriam kitam/ but iám moterimi? ℟. Ne žadeiau.

Germa-

Germanicè.

N. Ist es nun dein freyer/ unbedrungner/ oder ungenotigtet Wille und deine wolbedachte meinung diese N hie gegenwertig/ fur dein Cheliehes Weib anzunehmen? ℟. Ja.
N. Hástu auch einer ander deine Cheliche Frew zugesagt? ℟. Nein.

N. Ist es auch dein ungedrunger oder unge nohtigter Wille/ und deine wolbedachte Meinunge/ diesen/ N. hie gegenwertig fur deinen ehelichen Man anzunehmen? ℟. Ja.
Hastu auch einem andern daine eheliche Frew zugesagt? ℟. Nein

Utroque illud affirmante, hoc verò negante. dicat Sacerdos:

Augeat in vobis DEUS gratiam suam, & quod dicitis ore, opere impleatis. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Accipiat annulos Sponsorum, vel serta in defectu, & tenendo ea simul, benedicat sic.

OREMUS.

CReator & conservator generis humani, dator gratiæ Spiritualis, Conditor æternæ salutis; quæsumus, benedicere ✠ digneris hos annulos (*vel hæc serta* quos (*vel quæ*) nos in Nomine tuo sancto benedicimus, ut qui eos, (*ea*) portaverint, in tua pace consistant,

ſtant, in tua voluntate permaneant & in tuo amore vivant, creſcant, & ſeneſcant, atque multiplicentur in longitudinem dierum. Per Dominum noſtrum JESUM Chriſtum Filium tuum, &c. ℟. Amen.

Annulum Sponſæ, imponat in digitum penultimum dextrum Sponſi, & è converſo; vel ſerta Super capita ipſorum, dicendo, ſingulatim utrique.

Accipe annulum (*ſertum*) fidei Matrimonialis, In Nomine Sanctiſſimæ Trinitatis, ut illum (*illud*) portans, armeris virtute, cœleſtis defenſionis, & proficiat tibi ad ſalutem æternam.

Iubeat Sacerdos jungere dextras, quas Sacerdos extremitate ſtola obvolvat, & verba ſequentia jubeat ſingulos eorum poſt ſe integrè dicere.

Ja N. biorę ſobie ćiebie N. zá máłżonkę / y ślubuię miłość / wiárę / y uczćiwość Máłżeńſka: á iż ćię nie opuſzczę áż do śmierći. Ták mi pomoż Pánie Boże Wſzechmogący w Troycy iedyny / y wſzyſcy Swięći.

Similiter jubeat dicere Sponſam.

Ja N. biorę ſobie ćiebie N. zá Máłżonká / y ślubuię miłość / wiárę uczćiwość / y poſłuſzeńſtwo Máłżeńſkie: á iż ćię nie opuſzczę / áż do śmierći. Ták mi pomoż Pánie Boże / wſzechmogący / w Troycy iedyny / y wſzyſcy Swięći.

Lithvanicè.

Aß N. imu ſaw tawi N. azu moteri/ ir zadu tawi meliri/ wiernay ir wiezliway ſu tawimi giwenti/ ir iog tawis ne apleyſiu iki śmierti Teyp man padek/ Diewe ir wiſt ſtwintii.

Sponſa è converſo ſic reſpondet.

Jß N. imu ſaw/ taw N. azu wiru ir zadu táwi mileti wiernay ir wiezliwa ſu tawimig iwenti/ tavis wel klawſer/ ir tawis noplaiſty iki śmierti. Teip man padeki Diewe/ ir wiſsi ßwintieii,

Germanicè.

Jch N. nehme dich N. mir zum Ehelichen Weibe/ und gelobe dir/ Lieb/ Frew und Ehre/ idir auch nicht zu verlaſſen/ biß das uns der Fodt ſcheidet/ ſo war als mir GOtt helffa und alle ſeine liebe Heiligen.

Deinde Sponſa dicat.

Jch N. nehme dich N. mir zum Ehelichen Manne/ und gelobe/ Lieb/ Frew und Ehre/ idir gebuhrlichen Gehorſamb/ dichauch nicht zu verlaſſen/ biß das uns der Fodt ſcheidet/ ſowar vls mir Gott helffe/ uns alle ſeine liebe Heiligen.

Alloquatur adſtantes Sacerdos, ſic vel ſimiliter:

Was ktorzyście tu obecni/ biore ſobie ná świadectwo

dectwo/ ieśliby tego kiedy byłá potrzebá/ ábyśćie świádczyli o mnieyszym Małżeńſtwie/ miedzy osobámi tymi przystoynie záwártym/ y od Kośćiołá potwierdzonym.

Jus kurie tay girdite/ bukite Swiedkáys/ kad to reykalás bus/ iog tuodu/ iż giero ir luosono to ir priderunciey/ pogal budo Baznicies/ moteriſten inſtoio.

Diß werder ihr lieben Herren und Frawen bezeugen/ wo es vonnöhten thun wurde/ vor Gott und der Welt. Vnd ich als ein unwurdiger Diener Gottes/ geb euch zwo Personen Eheilichen zusammen.

Postea Sacerdos Matrimonium confirmando, & insuper si sunt bigami, & in prioribus nuptijs benedictionem acceperunt, dicat.

Quos ergo DEVS conjunxit, homo non separet: Et ideò Matrimonium inter vos contractum, ego authoritate Ecclesiæ Catholicæ confirmo, ratifico: In nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus Sancti, Amen.

Si autem uterq; vel sola Sponsa, in prioribus nuptijs non erat benedicta, dicat sic.

Quos ergò DEVS conjunxit, homo non separet: Et ideò Matrimonium inter vos contractum, ego authoritate Ecclesiæ, Catholicæ confirmo & benedico, in Nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus †, Sancti, Amen.

Iubeat Desponsatos ad Altare conversos genua flectere, dicendo super illos.

OREMUS.

PRopitiare quæsumus Domine, supplicationibus nostris, & institutis tuis, quibus propagationem humani generis ordinâstî, benignus assiste: ut quod te authore conjunctum est, te auxiliante servetur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Et Benedictio Dei Omnipotentis Patris, † & Filij, † & Spiritus †, Sancti, descendat super vos, & maneat semper. Amen.

Caveat Parochus, ut quando Conjuges in primis Nuptijs Benedictionem acceperint, eos in secundis benedicat, sive Mulier, sive etiam Vir ad secundas Nuptias transeat. Sed ubi ea viget consvetudo, ut si mulier nemini unquam nupserit, etiam si vir aliam uxorem habuerit, nuptiæ benedicantur, ea servanda est. Sed viduæ Nuptias non benedicat, etiamsi ejus vir nunquam uxorem duxerit.

Benedictio Nuptiarum Canonicè fit in Missa de Sponso & Sponsa, ritu in Missali Romano descripto.

Quod si talis Missa non præcessit, & suscipientes affectant talem benedictionem perficiat illam Sacerdos hoc modo.

Abso-

Absolutâ præterita Oratione.

Propitiare quæsumus, &c. usque ad initium, Et benedictio, DEI, &c.

Dicat Psálmum 127.

BEati omnes, qui timent Dominum, qui ambulant in vijs eius. Labores manuum tuarum, quia manducabis, beatus es, & benè tibi erit. Vxor tua sicut vitis abundans, in lateribus domus tuæ. Filij tui, sicut novellæ olivarum, in circuitu mensæ tuæ. Ecce sic benedicetur homo, qui timet Dominum. Benedicat tibi Dominus ex Sion, & videas, bona Hierusalem, omnibus diebus vitæ tuæ. Et videas filios filiorum tuorum, pacem super Israel. Gloria Patri, & Filio, &c.

Deinde versum.

℣. *Salvos fac, servum, & ancillam tuam.*
℟. *Deus meus sperantes in te.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEUS, qui primos Parentes nostros, bona societate copulasti, benedic, & sanctifica istos tui Sacramenti fœdere desponsatos, & semina in eis semen vitæ æternæ: corda eorum tui Sancti Spiritus munda infusione, & sinceri amoris copules nexu perpetuo. Angelo pacis comitante, eos à mortifera Dæmonum infestatione custodias: & omnes mentis & cor-

poris adversitates ab eis repellas: ut munimine tuo protecti, & te donante, laudent Nomen Sanctum tuum, quod est benedictum in sæcula sæculorum, Amen.

OREMUS.

DEUS Abraham, DEUS Isaac, & DEUS Jacob, sit vobiscum, & ipse adimpleat benedictionem suám in vobis: ut videatis filios filiorum vestrorum, usque in tertiam & quartam generationem, & postea vitam æternam habeatis, sine fine in sæcula sæculorum. ℟. Amen.

Demum concludat ut supra.

Benedictio DEI Omnipotentis, &c.

Nomina Sponsorum, Testium, Annus, dies notentur.

Forma scribendi Conjugatos in Libro.

Annô Die Mense Denuntiationibus præmissis tribus continuis diebus Festivis, quarum prima die secunda die tertia die inter Missæ Parochialis solemnia. habita est, nulloq; legitimo impedimento detecto. Ego N. Rector hujus Ecclesiæ Parochialis N. Civitatis vel loci N. Filium N. Parochiæ S. N. & N. fili-

N. filiam N. ſeu relictam N. (*ſi vidua fuerit*) huius, ſeu Parochiæ S. N. in Eccleſia N. interrogavi, eorumq; mutuo conſenſu habito, ſolemniter per verba de præſenti Matrimonio conjunxi, præſentibus teſtibus noſtris N. filio N. qui habitat in Parochia S. N. & filio N. &c. & N. &c. N. &c. Poſtea eis ex ritu Sanctæ Matris Eccleſiæ (*ſi tamen nuptias benedixerit*) in Miſſæ celebratione benedixi.

FORMA

Denuntiationes faciendi in templo.

Inter Miſſarum ſolemnia Parochus populum commoneat ter, diverſis continuis tribus diebus feſtivis, in hanc ſententiam vulgari ſermone.

Notum ſit omnibus hîc præſentibus, quód N. vir, & mulier, ex tali vel tali familia, & Parochia, DEO adjuvante, intendunt inter ſe contrahere Matrimonium. Proinde admonemus omnes & ſingulos, ut ſi quis noverit aliquod conſangvinitatis, vel affinitatis, aut cognationis ſpiritualis, vel quodvis aliud impedimentum inter eos eſſe, quod Matrimonium contrahendum invicem impediat, illud quàm primum nobis denuntiare debeat, & hoc admonemus primò, *ſi fuerit prima*; vel ſecundò, *ſi fuerit ſecunda*; vel tertiò, *ſi fuerit tertia, denuntiatio.*

MODUS INTRODUCENDI MULIEREM.

In Ecclesiam Post Nuptias.

Sacerdos Superpelliceo & Stolâ indutus, in Ecclesia ante Altare Muliere constituta, dicat:

Vers: *Adjutorium nostrum in* Nomine *Domini.*
Resp: *Qui fecit cœlum & terram.*

Psalmus 60.

DEUS misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos, & misereatur nostri. Ut cognoscamus in terra viam tuam, in omnibus gentibus salutare tuum. Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes. Lætentur & exultent gentes, quoniam judicas populos in æquitate, & gentes in terra dirigis. Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes, terra dedit fructum suum. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos DEUS, & metuant eum omnes fines terræ. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, Sicut erat in principio, &c.

Dein-

Deinde dicit Psalmum 127. ut supra pag: 31.
Beati omnes qui timent Dominum, &c.
Deinde jubeat fœminam cum socijs genu flectere, & ipse stans dicat:
Kyrie eleison, Christe eleison.
Kyrie eleison. Pater noster, &c.
Vers. *Et ne nos inducas in tentationem.*
Resp. *Sed libera nos à malo.*
Vers. *Salvam fac ancillam tuam.*
Resp. *Deus meus sperantem in te.*
Vers. *Nihil proficiat inimicus in ea.*
Resp. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.*
Vers. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*
Resp. *A facie inimici.*
Vers. *Domine exaudi orationem meam.*
Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers. *Dominus vobiscum.*
Resp. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

PRætende Domine famulæ tuæ dexteram cælestis auxilij: ut te toto corde perquirat, & quæ dignè postulat, consequi mereatur. Per Dominum nostrum, &c.

Tunc Sacerdos data in dexteram eius extremitate Stolæ, ducens eam in Ecclesiam, dicat.

Ingredere in domum DEI, & adora Filium Virginis, qui tibi fœcunditatem prolis tri-

buere dignetur, ipſum, inquam, Dominum noſtrum JESVM CHRISTVM, mediatorem DEI & hominum, qui cum Patre & ſpiritu Sancto vivit & regnat Deus, in ſæcula ſæculorum, Amen.

OREMUS.

OMnipotens ſempiterne DEUS, Creator cæli & terræ, qui omnia de nihilo creaſti, quiq; Adam protoplaſtum de limo terræ formâſti, & Evam illi in adjutorium dediſti, eoſque benedixiſti, dicens: Creſcite & multiplicamini, & replete terram. Ne reſpicias ad peccata noſtra, ſed ad fidem Eccleſiæ tuæ. Et bene † dicere digneris hanc famulam tuam, una cum Marito ſuo, & da ei fæcunditatem ſobolis, atque de rore cæli & de pingvedine terræ abundantiam. Benedic eis tam in domibus, quàm in agris, & ubique in jumentis & pecoribus, omnibuſque poſſeſſionibus, & re familiari. Et tandem omni pietate, caſtitate, & morum honeſtate ordinatos in timore tuo, perduc eos ad vitam æternam. Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Et Benedictio DEI Omnipotentis Patris †, & Filij †, & Spiritus † Sancti, deſcendat ſuper te, & maneat ſemper. ℟. Amen.

Hic

Hic aspergens illam aquâ benedictâ, dicat:
Per hujus aquæ aspersionem, det tibi Dominus gratiam, & benedictionem.

DE BENEDICTIONE MULIERIS POST PARTUM.

Sacerdos superpelliceo & stolâ albâ indutus cum ministro aspergillum deferente, ad fores Ecclesiæ, accedat, ubi illam genu flectentem, & candelam, accensam in manu tenentem, aqua benedictâ aspergat, deinde dicat.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
℟. *Qui fecit cælum & terram.*

ANTIPHONA.

Hæc accipiet benedictionem à Domino,

Psalmus 23.

DOmini est terra, & plenitudo eius,: orbis terrarum, & universi qui habitant in eo Quia ipse super maria fundavit eum, & super flumina præparavit eum. Quis ascendet in montem Domini, aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens manibus & mundo corde, qui non accipit in vano animam suam, nec iuravit in dolo proximo suo. Hic accipiet benedictionem à Domino: & misericordiam à DEO salutari suo. Hæc est generatio

quærentium eum. quærentium faciem DEI Jacob, Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales: & introibit Rex gloriæ. Quis est iste Rex gloriæ? Dominus fortis & potens: Dominus potens in prælio. Attollite portas principes vestras, & elevamini portæ æternales, & introibit Rex Gloriæ. Quis est iste Rex gloriæ. Dominus virtutum, ipse est Rex gloriæ. Gloria Patri, & Filio, & Spiritui Sancto, &c.

Antiphona.

Hæc accipiet benedictionem à Domino, & misericordiam à DEO salutari suo: quia hæc est generatio quærentium Dominum.

Deinde porrigens ad manum mulieris extremam partem Stolæ, eam introducit in Ecclesiam, dicens:

Ingredere in Templum DEI, adora Filium Beatæ MARIÆ Virginis, qui tibi fœcunditatem tribuit prolis.

Et ipsa ingressa genu flectit coram Altari & orat, gratias agens Deo, pro beneficijs sibi collatis, & Sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster, &c. *Secretò.*

Vers. *Et ne nos inducas in tentationem.*

Resp. *Sed libera nos à malo.*

Vers.

Verſ: *Salvam fac ancillam tuam Domine.*
Reſp: *Deus meus ſperantem in te.*
Verſ: *Mitte ei Domine auxilium de Sancto.*
Reſp. *Et de Sion tuere eam.*
Verſ. *Nihil proficiat inimicus in ea.*
Reſp. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.*
Verſ. *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp. *Et clamor meus ad te veniat.*
Verſ. *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens ſempiterne DEUS, qui per Beatæ MARIÆ Virginis partum fidelium parientium dolores in gaudium vertiſti: reſpice propitius, ſuper hanc famulam tuam, ad templum Sanctum tuum pro gratiarum actione lætam accedentem: & præſta, ut per hanc vitam ejuſdem Beatæ MARIÆ meritis & interceſſione, ad æternæ beatitudinis gaudia cum prole ſua, pervenire mereatur. Per Christum Dominum noſtrum, Amen.

Deinde illam aſpergit iterum aquâ benedicta in modum Crucis, dicens,

Pax & benedictio DEI Omnipotentis Patris †, & Filij †, & Spiritus † Sancti, deſcendat ſuper te, & maneat ſemper, Amen.

ORDO

ORDO MINISTRANDI SAC: COMMUNIONEM.

Extra Sacrum quolibet tempore.

SAcerdos reconciliatis pœnitentibus, ante quos linteo mundo extenſo. lotis proprijs manibus, ſuperpelliceo indutus, ac deſuper ſtola poſitâ procedit, præcedente, miniſtro ad altare, manibus junctis, accenſis cereis, facta prius, & poſtea genu flexione ante Sacramentum, extrahit pixidem, & illam ſuper corporali depoſitam diſcooperit: Converſus autem ad communicandos, ſi expedire videt, excitabit eos ad contritionem, admonebit quoq; eos breviſſimè, ad devotam & dignam tanti Sacramenti ſuſceptionem: Quibus finitis Miniſter genibus flexis, nomine populi ad cornu Epiſtolæ facit Confeſſionem generalem, dicendo. *Confiteor Deo &c.* Tum ſacerdos iterum genu flectit, & manibus iunctis ante pectus, vertit ſe ad populum & in cornu Evangelij, dicit: *Miſereatur, & Indulgentiam, abſolut: &c.* addita in fine S. Crucis † benedictione. Deinde ad altare ſe convertit, genu flectit, manu ſiniſtra pixidem prehendit, & Sacramentū accipit, & elevat, converſusq; ad populum in medio Altari dicit:

cit clara voce, Ecce Agnus DEI; ecce qui tollit peccata mundi.

Deinde monet, ut dicant sequentem orationem ter repetendo, & pectus tundendo.

Domine non sum dignus, ut intres &c.

Postea ad communicandum accedit incipiens ab istis, qui sunt ad partem Epistolæ, sed primo à Sacerdotibus, qui intra cancellos esse debent, stolâ induti, & det singulis Hostiam, faciens cum ea signum Crucis super pixidem dicens.

Corpus Domini nostri Jesu Christi, custodiat animam tuam in vitam æterna, Amen.

Ministrans habeat poculum alterius generis à calice, vino, si deest, aquâ impletum, & singulis qui volunt ablutionem sumere porrigat in manus eorum, nisi sint simplices vel pueri, quibus Minister de manu sua dabit.

Vbi omnes communicaverint, Sacerdos reversus ad Altare, dicere poterit.

O Sacrum Convivium, in quo Christus sumitur, recolitur memoria Passionis ejus, mens impletur gratiâ, & futuræ gloriæ nobis pignus datur.

Vers. *Panem de cœlo præstitisti eis.*

Resp. *Omne delectamentum in se habentem.*

Tempore Paschali, additur Alleluia.

Mox Sacerdos dicit.

Ver-

Verſ: *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Verſ: *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

DEUS, qui nobis ſub Sacramento mirabili Paſſionis tuæ memoriam reliquiſti, tribue quæſumus, ita nos Corporis & Sanguinis tui ſacra myſteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis jugiter ſentiamus. Qui vivis & regnas.

Tempore Paſchali dicitur. Oratio.

SPiritum nobis Domine, tuæ charitatis infunde: ut quos Sacramentis Paſchalibus ſatiaſti, tua facias pietate concordes. Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Antequam reponat Sacramentum, advertat diligenter; ut ſi aliquod fragmentum digitis adhæſerit, illud in pixidem deponat, & eoſdem digitos abluat, & abſtergat purificatorio, ablutionem illis, qui tunc communicarunt, ſumendam tradat, aut ſaltim in ſacrarium injiciat. Poſtea genu flectens, deponit Sacramentum in tabernaculo & clave obſerat. Deinde extenſa manu dextra, benedicit iis qui communicarunt, dicens.

Et benedictio DEI Omnipotentis Patris †, & Filii †, & Spiritus † Sancti, deſcendat ſuper vos, & maneat ſemper. ℟. Amen.

DE COM-

DE COMMUNIONE INFIRMORUM.

Notandum: Sacerdos ad communicandum infirmum vocatus, priùs eum privatim conveniat, ut confessionem expediat; processurus verò ad infirmũ cum Sacramento, aliquot campanæ ictibus, iubeat convocari Parochianos, seu confraternitatem, qui Sacram Eucharistiam cum cereis comitentur, præmoneat ut ægri cubiculũ mundetur, & in eo paretur mensa linteo mundo cooperta, præterea linteum mundum ante pectus communicandi ponatur. Vbi jam convenerint fideles, Sacerdos indutus superpelliceo & stola, in pixidem reponat hostias duas, unam pro infirmo, alteram pro reditu, (nisi magna distantia loci esset) & tunc una sufficiet, cui velum sericeum superimponitur: Ipse verò Sacerdos imposito sibi prius ab utroq; humero oblõgo velo decenti, utraq; manu accipiat vas cum Sacramento, præferendæ sunt faces, cum sonitu campanulæ & cantu, si fieri potest, sequantur duo, quorum alter aquam benedictã cum aspersorio & bursam cum Corporali, & cum Purificatorio: alter librũ Rituale deferet. Postremò Sacerdos Sacramentum gestans elevatum ante pectus, sequatur dicens Psal: Miserere mei *& alios Psalm:* & Cantica.

Ingrediens verò locum, ubi jacet infirmus, dicat Pax huic domui. ℟. Et omnibus habitantibus in ea.

Tunc

Tunc depositum Sacramentum, super mensam supposito corporali genu flexus adorat, & mox acceptâ aquâ benedicta, aspergit infirmum & cubiculum, dicens Antiphonam.

Asperges me Domine hyssopo & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor, *& primum versum Psalmi.* Miserere mei DEUS Cum Gloria Patri. Sicut erat in principio, &c.

Deinde repetitur Antiphona,

Asperges me Domine.

Postea ℣. *Adjutorium nostrũ in nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit cælum & terram.*
Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte, Pater Omnipotens, æterne DEUS, & mittere digneris Sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum, &c. ℟. Amen.

Hîs dictîs accedat ad infirmum, ut cognoscat num sit bene dispositus, ad suscipiendum Sacrum Viaticum, & num confessione iterum indigeat. Postea facta de more confessi-

fessione generali, *Sacerdos dicit:* Misereatur tui, &c. Indulgentiam, &c.

Deinde facta genuflexione, accipit Sacramentum de vasculo, atq; illud elevans, ostendit infirmo, dicens: Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccata mundi. *Et timore solito, ter dicat:* Domine non sum dignus, *&c. Tum Sacerdos dans infirmo* EVCHARISTIAM, *dicat.*

Accipe frater (vel soror) Viaticum Corporis Domini nostri JESV Christi, qui te custodiat ab hoste maligno, & perducat in vitam æternam, Amen.

Si verò Communio non datur per modum viatici dicat modo ordinario, Corpus Domini nostri JESV Christi, *&c.*

Quod si mors immineat, tunc dicto Misereatur, *&c. omissis precibus vel omnibus, vel ex parte, ei statim viaticum præbeatur. Postea Sacerdos abluat digitos nihil dicens, & infirmo detur ablutio Deinde dicit.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℟. *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

DOmine Sancte Pater omnipotens æterne DEVS, fideliter deprecamur, ut accipienti fratri nostro (vel sorori nostræ) Sacrosanctum Corpus Domini nostri JESV Christi Filij

tui, tàm corpori, quàm animæ prosit ad remedium sempiternum. Qui tecum vivit & regnat in unitate Spiritus Sancti DEUS, per omnia sæcula sæculorum, Amen.

His expletis, si altera Hostia superfuerit, genu flectit, surgit, & accipiens vas cum Sacramento, facit cum eo signum Crucis super infirmum, nihil dicens, & revertitur ad Ecclesiam, dicens Psalm: Laudate Dominũ de Cœlis &c. *& alios Psalmos, & Hymnos, prout tempus feret. Cùm pervenerit ad Ecclesiam, ponet Sacramentum super Altare, adorabit, deinde dicet;*

℣. *Panem de cœlo præstitisti eis.*

℟. *Omne delectamentum in se habentem.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℟. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

DEUS, qui nobis sub Sacramento mirabili, Passionis tuæ memoriam reliquisti, tribue quæsumus, ita nos Corporis & sanguinis tui sacra mysteria venerari, ut Redemptionis tuæ fructum in nobis iugiter sentiamus. Qui vivis & regnas DEUS in sæcula sæculorum, Amen.

Postea annuntiat Indulgentias concessas, sanctissimum Sacramentum comitantibus. Demùm cum Sacramento, in pixide velô cooperta, faciat signum

Crucis

Crucis super populum, nihil dicens: Et reponat illud in loco suo.

ORDO MINISTRANDI SACRAMENTUM, Extremæ Unctionis.

SAcerdos hoc Sacramentum ministraturus, parari curet apud infirmum mensam, mappâ candidâ coopertam, itemq; vas, in quo sit bombacium in septem globos distinctum, ad abstergendas partes inunctas, medullam panis, ad abstergendos digitos, & aquam, ad abluendas Sacerdotis manus, deinde convocatis ministris, qui Crucem, aquã benedictã, cum aspersorio, & librum Ritualem deferant: Ipse Sacerdos decenter accipit vas sacri Olei infirmorũ sacculo serico violacei coloris inclusum, illudq; cautè defert ne effundi possit. Procedat autem sine sonitu campanulæ. Cùm autem perventum fuerit ad locum infirmi, intrans cubiculum, dicat Sacerdos.

℣. Pax huic domui. ℟. Et omnibus habitantibus in ea.

Deinde posîtô Oleô super mensam, superpelliceo stolaq; indutus violaceâ, ægroto Crucem deosculandam porrigit, mox in modum crucis cum aqua benedicta, cubiculũ, & circũstantes aspergit dicens: *Antiph:* Asperges me, &c. *Quod si ægrotus voluerit confiteri, audiat illum, & absolvat. Deinde pijs*

de pÿs verbis eum consoletur, de hujus Sacramenti vi atq; efficacia, si tempus ferat, breviter admoneat ejus animum confirmet, & in spem exigat vitæ æternæ. Postea dicet versiculum.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℟. *Qui fecit cælum & terram.*

℣. *Dominus vobiscum.*

℟. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

INtroeat Domine JESU Christe domum hanc, sub nostræ humilitatis ingressu æterna felicitas, Divina prosperitas, serena lætitia. charitas fructuosa, sanitas sempiterna †, effugiat ex hoc loco accessus dæmonum; adsint Angeli pacis, domumq; hanc deserat omnis maligna discordia. Magnifica Domine super nos Nomen Sanctum tuum, & benedic † nostræ conversationi, sanctifica nostræ humilitatis ingressum; qui Sanctus & pius es, & permanes cum Patre & Spiritu Sancto, in sæcula sæculorum, Amen.

OREMUS.

ET deprecamur Dominum nostrum Jesum Christum, & benedicendo bene † dicat hoc tabernaculum, & omnes habitantes in eo, & det eis Angelum bonum custodem, & faciat eos sibi servire ad considerandum mi-

rabi

rabilia de lege ſua, avertat ab eis omnes contrarias poteſtates, eripiat eos ab omni formidine, & ab omni perturbatione, ac ſanos in hoc tabernaculo cuſtodire dignetur. Qui cum Patre & Spiritu Sancto, vivit & regnat Deus in ſæcula ſæculorum. Amen.

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte Pater Omnipotens, æterne Deus, & mittere digneris Sanctum Angelum tuum de cælis, qui cuſtodiat, foveat, protegat, viſitet, atq; defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Chriſtum Dominum noſtrum. Amen.

Quæ Orationes, ſi tempus patiatur, ex parte vel in totum, poterunt omitti. Tum de more facta confeſſione generali, Latino vel vulgari ſermone, Sacerdos dicat.

Miſereatur tui Omnipotens, &c. Indulgentiam, abſolutionem, &c.

Antequam Parochus incipiat ungere infirmum, moneat adſtantes ut pro illo orent, & ubi commodū fuerit; pro loco & tempore, & adſtantium numero & qualitate recitent ſeptem Pſalmos Pœnitentiales cum Litanijs, vel alias preces, dum ipſe Vnctionis Sacramentum adminiſtrat: mox dicat:

In Nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus † Sancti, extinguatur in te omnis virtus diaboli per

li, per impositionem manuum nostrarum, & per invocationem Omnium Sanctorum, Angelorum, Archangelorum, Patriarcharum, Prophetarum, Apostolorum, Martyrum, Confessorum, Virginum, atq; omnium simul Sanctorum, Amen.

Deinde intincto pollice in Oleo sancto, in modum Crucis inungit infirmum in partibus his subscriptis aptando proprio loco verba formæ, in hunc modum.

AD OCULOS.

Per istam Sanctam Unctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Visum deliquisti, Amen.

Minister verò, si est in sacris, vel ipsemet Sacerdos, post quamlibet unctionem, tergat loca inuncta novo globulo bombacij, vel rei similis, eaq; in vase mundo reponat, & ad Ecclesiam postea deferat, comburat, cineresq; proijciat in Sacrarium,

AD AURES.

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Auditũ deliquisti, Amẽ.

AD NARES.

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Odoratum deliquisti, Amen.

Ad

Ad Os Compresis Labijs.

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per gustum, & locutionem deliquisti, Amen.

Ad Manus.

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam indulgeat tibi Dominus, quidquid per Tactum deliquisti, Amē

Et adverte quòd Sacerdotibus, ut dictum est, manus non inunguntur interiùs, sed exteriùs.

Ad Pedes.

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Gressum deliquisti Amē.

Ad Lumbos *Sive* Renes

Per istam Sanctam Vnctionem ✝ & suam pijssimam misericordiam, indulgeat tibi Dominus, quidquid per Lumborum delectationem deliquisti, Amen.

Hæc autem Vnctio ad Lumbos, ut dictum est, omittitur semper in Fæminis, & etiam Viris, qui ob infirmitatem vix, aut sine periculo moveri non possunt.

Quibus omnibus peractis, Sacerdos dicit:

Kyrie eleison. Christe eleison, Kyrie eleison. Pater noster, &c. *Secretò.*

℣. *Et ne nos in ducas in tentationem.*
℟. *Sed libera nos à malo.*
℣. *Salvum fac servum tuum Domine.*
℟. *Deus meus sperantem in te.*
℣. *Mitte ei Domine auxilium de sancto.*
℟. *Et de Sion tuere eum.*
℣. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*
℟. *A facie inimici.*
℣. *Nihil proficiat inimicus in eo.*
℟. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.*
℣. *Domine exaudi orationem meam.*
℟. *Et clamor meus ad te veniat.*
℣. *Dominus vobiscum.*
℟. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

DOmine DEUS, qui per Apostolum tuum Jacobum locutus es, infirmatur quis in vobis, inducat Presbyteros Ecclesiæ, & orent super eum; ungentes eum Oleô in Nomine Domini, & Oratio fidei salvabit infirmum. & allevabit eum Dominus: & si in peccatis sit, remittentur ei: cura quæsumus Redemptor noster: gratiâ Sancti Spiritus languores istius infirmi, ejusquè sana vulnera, & dimitte peccata,

cata, atq; dolores cunctos mentis & corporis ab eo expelle, plenamq; interiùs & exteriùs sanitatem misericorditer, redde, ut ope misericordiæ tuæ restitutus, ad pristina reparetur officia. Qui cum Patre & Spiritu Sancto vivis & regnas DEUS, in sæcula sæculorum, Amen.

OREMUS.

RESpice quæsumus Domine, famulum tuum, N. in infirmitate sui corporis fatiscentem, animam refove, quam creasti: ut castigationibus emendatus, se tuâ sentiat medicinâ salvatum. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

DOmine Sancte Pater Omnipotens æterne DEUS, qui benedictionis tuæ gratiam, ægris infundendo corporibus, facturam tuam multiplici pietate custodis: ad invocationem tui nominis assiste, ut famulum tuum ab ægritudine liberatum, & sanitate donatum, dexterâ tuâ erigas, virtute confirmes, potestate tuearis, atq; Ecclesiæ tuæ sanctæ, cum omni desiderata prosperitate restituas. Per Dominum nostrum JESUM Christum Filium tuum, qui tecum vivit, &c.

Ad extremum, pro Personæ qualitate, salutaria monita breviter præbere poterit, quibus infirmus

admo-

ad moriendum in Domino confirmetur, & ad fugandas dæmonum tentationes roboretur.

DE VISITATIONE. INFIRMORUM.

PArochus ægrotos visitans imprimis spiritualem ægrotantium curam suscipiat, omnemq; diligentiam in eo ponat, ut in viam salutis eos dirigat atq; à diabolicis insidijs, salutariũ adiumentorum præsidio tueatur, suadeatur ægroto, ut cùm integra mẽte est, rem suam omnẽ rectè constituat, & testamẽtum faciat, si quid alienum habet, restituat, & ad remedium animæ suæ de facultatibus, quod in Domino ei placuerit disponat: sed hæc suggerendo notam avaritiæ caveat. Demùm hortetur infirmum & excitet, ut dum mente viget, eliciat actus Fidei, Spei, Charitatis, aliarumq; virtutum, nempè:

Ut firmiter credat omnes articulos fidei, & quidquid sancta Romana Ecclesia Catholica & Apostolica credit, & docet

Ut speret Christum Dominum nostrum pro sua immensa clementia sibi fore propitiũ & per merita ejus sanctissimæ Passionis, & per intercessionem Beatæ MARIÆ, *& omnium Sanctorum se vitam æternam consecuturum.*

Ut toto corde diligat, & maximè diligere cupiat Dominum Deum eâ dilectione, quá illum diligunt Beati, Electiq; omnes.

Ut ob

Ut ob amorē Dei, doleat ex corde de omni offensa, qualitercunque contra Dominum Deum, & proximum commissa.

Ut ex corde ob amorem Dei parcat omnibus qui sibi quoquo modo fuerint molesti, aut inimici.

Ut ab ijs veniam postulet, quos aliquando dictis aut factis offendit.

Ut quem patitur dolorem, & morbi molestiam, propter Deum in pœnitentiam peccatorum suorum patienter toleret.

Ut si Dominus sibi salutem corporis præstare dignabitur, proponat de cætero pro viribus suis à peccatis cavere, & ejus mandata servare.

Hortetur præterea, ut eo modo quo potest, salutem ex corde per intervalla precetur.

MIserere mei DEUS, secundùm magnam misericordiam tuam.

In te Domine speravi, non confundar in æternum.

In manus tuas Domine commendo Spiritum meum. Redemisti me Domine DEUS veritatis.

DEUS in adjutorium meum intende. Domine ad adjuvandum me festina.

Esto mihi Domine in Deum protectorem.

DEUS propitius esto mihi peccatori.

Dulcissime Domine Jesu Christe, per virtutem

tutem Sanctissimæ Passionis tuæ, recipe me in numerum Electorum tuorum.

Domine JESU Christe, suscipe spiritum meum.

MARIA Mater gratiæ Mater misericordiæ, Tu nos ab hoste protege, & horâ mortis suscipe.

Sancte Angele DEI mihi Custos assiste.

Omnes Sancti Angeli, & omnes Sancti, intercedite pro me, & mihi succurrite.

Hæc & his similia, poterit prudens Sacerdos vulgari vel Latino sermone, pro Personæ captu morienti suggerere.

Quo officio præstito, antequam discedat dicere poterit Psalmum aliquem ex Pœnitentialibus, vel Psalmum:

Qui habitat in adjutorio Altissimi, &c. cum Gloria Patri, &c. *Postea dicat.*

Kyrie eleison, Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Vers. *Et ne nos inducas in tentationem.*

Resp. *Sed libera nos à malo.*

Vers: *Salvam fac servum tuum Domine.*

Resp: *Deus meus sperantem in te.*

Vers: *Mitte ei Domine auxilium de Sancto.*

Resp. *Et de Sion tuere eum.*

Vers. *Nihil proficiat inimicus in eo.*

Resp. *Et filius iniquitatis non apponat nocere ei.*

Vers: *Esto*

Vers. *Esto ei Domine turris fortitudinis.*
Resp. *A facie inimici.*
Vers: *Dominus opem ferat illi.*
Resp: *Super lectum doloris ejus.*
Vers. *Domine exaudi orationem meam.*
Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers. *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

DEUS, cui proprium est misereri, semper & parcere, suscipe deprecationem nostram ut nos & hunc famulum tuum, quos delictorum catena constringit, miseratio tuæ pietatis clementer absolvat.

DEUS infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilij tui, super famulum tuum ostende virtutem, ut ope misericordiæ tuæ adjutus, Ecclesiæ tuæ sanctæ incolumis repræsentari mereatur.

Concede hunc famulum tuum, quæsumus Domine DEUS, perpetua mentis & corporis sanitate gaudere, & gloriosâ Beatæ MARIÆ semper Virginis intercessione, à præsenti liberari tristitia, & æterna perfrui lætitia. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Et Benedictio Dei Omnipotentis Patris, † & Filij, † & Spiritus †, Sancti, descendat super te, & maneat semper. ℟. Amen.

Deniq;

Deniq; aquam benedictam & crucem coram eo relinquat si non habet, ut eam frequenter aspiciat, & pro sua devotione osculetur & amplectatur. Admoneat domesticos, ut si morbus ingravescat, & agonizet; statim Parochum accersant, ut morientē adjuvet: sed si mors immineat priusquàm discedat, Sacerdos animam Deo ritè commendabit.

DE BENEDICTIONIBUS Regulæ Generales.

In omnibus Benedictionibus extra Missam Sacerdos saltem superpelliceo & stola, pro ratione temporis utatur, nisi aliter in Missali notetur.

Stando semper benedicat, & aperto capite.

In principio cujusq; benedictionis dicat.

Vers: *Adjutorium nostrum in* Nomine *Domini.*
Resp: *Qui fecit cœlum & terram.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

Deinde dicitur Oratio propria una, vel plures, prout suo loco notatum fuerit.

Postea rem aspergat aquâ benedictâ, & ubi notatum fuerit, pariter incenset, nihil dicendo.

Dùm Sacerdos aliquid benedicturus est, habeat ministrum cum vase aquæ benedictæ & aspergillo, & cum hoc libro, seu Missali,

Caveat, ne benedictionis causâ ponat aliquid indecens super Altare, veluti esculenta: seu quod ejus-

modi

modi est, ponatur super mensam, commodo loco paratam.

ORDO AD FACIENDAM AQVAM BENEDICTAM.

DIebus Dominicis, & quandocunq; opus fuerit, præparato sale, & aquâ mundâ benedicendâ in Ecclesia, vel in Sacristia, Sacerdos superpelliceo & stolâ violaceâ indutus, primò dicit:

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℟. *Qui fecit cœlum & terram.*

Deinde absolutè incipit Exorcismum Salis.

EXorcizo te Creatura Salis, per Deum ✠ vivum, per Deum ✠ verum, per Deum ✠ sanctum, per Deum, qui te per Elizæum Prophetam in aquam mitti jussit, ut sanaretur sterilitas aquæ; ut efficiaris Sal exorcizatum in salutem credentiũ: & sis omnibus te sumentibus sanitas animæ & corporis: & effugiat atq; discedat à loco, in quo aspersum fuerit, omnis phantasia, & nequitia, vel versutia diabolicæ fraudis, omnisq; Spiritus immundus adjuratus per eum, Qui venturus est iudicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ℟. Amen.

OREMUS.

IMmensam clementiam tuam, Omnipotens æterne

æterne Devs, humiliter imploramus, ut hanc Creaturam Salis, quam in usum generis humani tribuisti, bene✠dicere, & Sanctificare ✠ tua pietate digneris, ut sit omnibus sumentibus salus mentis & corporis: & quidquid ex eo tactum vel respersum fuerit, careat omni immunditia, omniq; impugnatione spiritualis nequitiæ. Per Dominum nostrum, &c.

Exorcismus Aquæ, & dicatur sine Oremus.

EXorcizo te Creatura Aquæ in Nomine Dei ✠ Patris Omnipotentis, & in Nomine Jesu ✠ Christi, Filij ejus Domini nostri, & in virtute Sancti ✠ Spiritus, ut fias Aqua exorcizata ad effugandam omnem potestatem inimici, & ipsum inimicū eradicare, & explantare, valeas cum Angelis suis Apostaticis: per virtutem ejusdem Domini nostri Jesu Christi, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem. ℞. Amen.

OREMUS.

DEus, qui ad salutem humani generis, maxima quæque Sacramenta in aquarum substantia condidisti: adesto propitius invocationibus nostris, & elemento huic multimodis purificationibus præparato, virtutem tuæ benedictionis ✠ infunde: ut creatura tua mysterijs tuis serviens, ad abigendos dæmones,

nes, morbosque pellendos, Divinæ gratiæ sumat effectum: ut quidquid in domibus, vel in locis fidelium hæc unda resperserit, careat omni immunditiâ, liberetur à noxa: non illic resideat spiritus pestilens; non aura corrumpens: discedant omnes insidiæ latentis inimici, & si quid est, quod aut incolumitati habitantium invidet aut quieti, aspersione hujus aquæ effugiat: ut salubritas per invocationem Sancti tui Nominis expetita, omnibus sit impugnationibus defensa: Per Dominum nostrum IESVM Christum, &c.

Hìc mittat Sal in Aquam, in modum Crucis, dicendo semel.

Commistio Salis & Aquæ, pariter fiat in Nomine Patris ✝, & Filij ✝, & Spiritus ✝ Sancti, Amen.

℣. *Dominus vobiscum.*

℟. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

DEus invictæ virtutis auctor, insuperabilis imperij Rex, ac semper magnificus triumphator: qui adversæ dominationis vires reprimis, qui inimici rugientis sævitiam superas; qui hostiles nequitias potenter expugnas; te Domine trementes & supplices deprecamur ac petimus, ut hanc creaturá Salis

& Aquæ dignanter aspicias benignus illustres, pietatis tuæ rore sanctifices: ut ubicunque fuerit aspersa, per invocationem sancti tui nominis omnis infestatio immundi spiritus abigatur, retroquè venenosi serpentis procul pellatur, & præsentia Sancti Spiritus nobis misericordiam tuam poscentibus, ubiquè adesse dignetur. Per Dominum JESUM Christum, &c. Amen.

ANTIPHONA.

Asperges me Domine hysopo & mundabor, lavabis me & super nivem dealbabor. Miserere mei DEUS, secundùm magnam misericordiam tuam, Gloria Patri, &c.

Asperges me. *repetatur.*

℣. *Ostende nobis Domine misericordiam tuam.*

℟. *Et salutare tuum da nobis.*

OREMUS.

EXaudi nos Domine Sancte Pater Omnipotens, æterne DEUS, & mittere digneris sanctum Angelum tuum de cœlis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oratio propria post aspersionem aquæ super populum diebus Dominicis expeditam.

OREMUS.

Præsta

PRæsta nobis quæsumus Domine, hac aquâ aspersis, sanitatem corporis, integritatem mentis, tutelam salutis, securitatem spei, corroborationem fidei. Per Christum Dominum nostrum. ℟. Amen.

A Dominica Paschæ usq; ad Pentecosten.

VIdi Aquam egredientem de templo, à latere dextro, Alleluia. Et omnes ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, & dicent: Alleluia, Alleluia. Confitemini Domino quoniam bonus, quoniam in sæculum misericordia ejus. Gloria Patri, &c.

℣. *Domine apud te est fons vitæ, Alleluia.*

℟. *Et in nomine tuo videbimus lumen, Alleluia.*

OREMUS.

COncede, quæsumus Omnipotens DEUS, ut qui Paschalia festa peragimus. cœlestibus desiderijs accensi, fontem vitæ sitiamus, JESUM Christum, &c. ℟. Amen.

Pax æterna: *quando canitur sequitur.*

℣. *Beati qui habitant in domo tua Domine.*

℟. *In sæcula sæculorum laudabunt te.*

OREMUS,

Exaudi nos Domine, *ut suprà pag: 62.*

BENEDICTIO FONTIS BAPTISMI.

 Extra

Extra Sabbathum Paschæ & Pentecostes: cùm aqua consecrata non habetur ex Rituali Romano.

Primùm, lavatur & mundatur vas Baptismi, deinde limpidâ aquâ repletur: Tum Sacerdos cum Sancta Cruce: & duobus cereis præcedentibus, ac thuribulo & incenso, & cum vasculis Chrismatis & Olei Cathechumenorum descendit ad fontem, & ibi dicit Litanias ordinarias de Omnibus Sanctis, vel illas, quæ sunt in Missali Sabbatho sancto. Et ante,

Vers: *Ut nos exaudire digneris.*

Dicat hìc sequentem versum.

Ut Fontem istum ad regenerandum tibi novam prolem benedicere ✝ & consecrare ✝ digneris. Te rogamus audi nos.

Kyrie eleison, Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Et Credo in Deum, &c. *omnia clara voce.*

Quibûs finitîs dicat.

℣. *Apud te Domine est fons vitæ.*

℟. *Et in lumine tuo videbimus lumen.*

Vers. *Domine exaudi orationem meam.*

Resp. *Et clamor meus ad te veniat.*

Vers. *Dominus vobiscum.*

Resp. *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne Deus, adesto

magnæ

magnæ pietatis tuæ mysterijs, adesto Sacramentis, & ad recreandos novos populos, quos tibi Fons baptismatis parturit, Spiritum adoptionis emitte: ut quod nostræ humilitatis gerendum est ministerio, virtutis tuæ impleatur effectu. Per Dominum nostrum JESUM Christum, &c ℟. Amen.

EXORCISMUS AQUÆ.

EXorcizo te Creatura Aquæ, per DEum vivum † per DEum verum † per DEum sanctum † per DEum qui te in principio verbo separavit ab arida, cujus super te Spiritus ferebatur, qui te de paradiso manare iussit.

Hic manu Aquam dividit, & deinde de ea effundat extra marginem Fontis, versùs quatuor Orbis partes prosequens.

Et in quatuor fluminibus, totam terram rigare præcepit, qui te in deserto amaram per lignum dulcem fecit, atq; potabilem, qui te de petra produxit, ut populum, quem ex Ægypto liberaverat, siti fatigatum recrearet. Exorcizo te, & per JESUM Christum Filium ejus unicum Dominum nostrum, qui te in Cana Galileæ signo admirabili, sua potentia convertit in vinum, qui super te pedibus ambulavit, & à Joanne in Jordane in te baptizatus est: qui te unâ in sanguine, de latere suo produxit, & discipulis suis iussit,

ut credentes baptizarent, in te, dicens: Ite, docete omnes gentes, baptizantes eos in nomine Patris, ✠ & Filij ✠, & Spiritus ✠ Sancti. Vt efficiaris aqua ſancta, aqua benedicta, aqua quæ lavat ſordes, & mundát peccata. Tibi igitur præcipio omnis ſpiritus immunde, omne phantaſma omne mendacium, eradicare & effugare, ab hac creatura aqnæ, ut qui in ipſa baptizandi erunt, fiat eis Fons aquæ ſalientis in vitam æternam, regenerans eos Deo Patri & Filio & Spiritui Sancto, in nomine ejuſdem Domini noſtri Jesu Christi, qui venturus eſt judicare vivos & mortuos, & ſæculum per ignem. ℟. Amen.

Oremus.

DOmine ſancte Pater Omnipotens æterne Deus aquarum Spiritualium ſanctificator ſuppliciter deprecamur, ut ad hoc miniſterium humilitatis noſtræ, reſpicere digneris, & ſuper has aquas abluendis & purificandis hominibus præparatas, Angelum ſanctitatis emittas, quo peccatis vitæ prioris ablutis reatuque deterſo, purum Sancto Spiritui habitaculum regenerari effici mereatur. Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Tunc ſufflet ter in aquā versùs tres partes: deinde imponit incenſum, in thuribulo, & fontē incenſat. Pos

sat. Postea infundet de Oleo Catechumenorum in aquam, in modum Crucis, clara voce dicat:

Sanctificetur & fæcundetur Fons iste Oleô salutis, renascentibus, ex ea in vitam æternã. In Nomine Patris, † & Filij †, & Spiritus † Sancti. ℟. Amen.

Deinde infundit de Chrismate, modo quo suprà dicens:

Infusio Chrismatis Domini Jesu Christi: & Spiritus Sancti Paracleti, fiat in nomine Sanctæ Trinitatis. ℟. Amen.

Postea accipit ambas ampulas dicti Olei sancti & Chrismatis, & de utroque simul in modum Crucis, infundendo dicat:

Commixtio Chrismatis sanctificationis & Olei vnctionis, & aquæ Baptismatis pariter fiat. In nomine Patris †, & Filij †, & Spiritus † Sancti. ℟. Amen.

Tum depositâ ampulâ, dextra manu Oleum sanctum & Chrisma infusum miscet cum aqua, & spargit per totum fontem. Deinde medulla panis manum tergit, & si quis baptizandus est, eum baptizat. Quod si neminem baptizat, statim manus abluat, & ablutio effundatur in Sacrarium.

RECONCILIATIO PALLARUM, CORPORALIUM.

& Linteaminum sacrorum, post eorum Ablutionem.

Sacer-

Sacerdos superpelliceo & stolâ indutus, dicit.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℞. *Qui fecit cœlum & terram.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne Deus, Innocentiæ restitutor, qui per Moysen famulum tuum præcepisti Sacerdotibus & Ministris, ut in sanctuario vestes nitidæ asservarentur, & maculatæ mundarentur, ne quid inesset, quod tuæ oculos offenderet Majestatis, tibi has vestes tuâ benedictione consecratas, referimus mundas & nitidas, suppliciter deprecantes, ut eas in usum ministerij tui pristinum, placidus ac benignus reassumere digneris, quatenus sacrificium tibi acceptum, & nobis salutiferum super eis offerre valeamus. Per Jesum Christum, &c.

Deinde aspergit aquâ benedictâ, dicens:

Reconciliare, & ad usum pristinum sacri ministerij renovare: In nomine Patris ✝, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

MODUS PERAGENDI PROCESSIONEM.

In Festo Ascensionis DOMINI.

Incipit Chorus absolutè, Antiphonam.

Cum Rex gloriæ, &c.

Reli-

Reliqua ut in Processione festi Paschatis perficiuntur, intrando in Ecclesiam, canitur Resp:

Ite in Orbem terrarum, &c.

Deinde fiat statio in medio Ecclesiæ, ubi incipit Officians, Versus:

Oramus Domine Conditor inclyte.

Chorus prosequitur reliquum.

Officians: Vt cum flammivoma nube reverteris, &c.

Officians: Præsta hoc Genitor optime maxime.

Intrando chorum, Officians ad Altare accedens cum ministris, & accipiens Imaginem Crucifixi, eam cum reverentia paulatim ter attolit. Antiph:

Ascendo ad Patrem meum, & ad Patrem vestrum.

Chorus prosequitur.

Deum meum, Deum vestrum, Alleluia.

Et post singulas intonationes Crucem iterum parum dimittit, quam in Altari demùm collocat, Sacro verò finito, ad Sacristiam eandem reverenter dilatam ibi ponit.

MODUS PERAGENDI PROCESSIONEM.

In Die S. Pentecostes.

Hoc die peragitur Processio tota, eodem modo quo tempore paschali peragi solet. Intrando solùm Ecclesiam canitur Responsorium. Appa-

Apparuerunt Apostolis dispartitæ linguæ:

Deinde fit statio in medio Ecclesiæ, ubi Prælatus Officians incipit hos versus Hymni.

Veni Creator Spiritus
Da gaudiorum præmia,
Per te sciamus da Patrem.
Chorus reliquam prosequitur.

℣. *Emitte Spiritum tuum & creabuntur, Allel:*
℟. *Et renovabis faciem terræ, alleluia.*

Præsta quæsumus Omnipotens & misericors Deus, ut Sanctus Spiritus adveniens, Templum nos gloriæ suæ dignanter inhabitando perficiat. Per Christum, &c.

Intrando chorum, canitur Antiphona.

Accipe Spiritum Sanctum, &c.

IN FESTO ASSUMPTIONIS BEATÆ MARIÆ VIRGINIS.

BENEDICTIO HERBARUM, ET PROCESSIO.

Absoluta aspersione, si Festum venerit in Dominica, alioqui immediatè ante majorẽ Missam, Officians pluviali solenni indutus, ante Altare conversus ad populum, tenentem herbas vel fructus, incipit voce intelligibili.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
℟. *Qui fecit cælum & terram.*

Deinde dicat Psalmum 64.

Te de

TE decet Hymnus DEUS in Syon: & tibi reddetur votum in Hierusalem.

Exaudi orationem meam; ad te omnis caro veniet.

Verba iniquorum prævaluerunt super nos; & impietatibus nostris tu propitiaberis.

Beatus quem elegisti, & assumpsisti: inhabitabit in atrijs tuis.

Replebimur in bonis domus tuæ: sanctum est templum tuum, mirabile in æquitate.

Exaudi nos DEUS salutaris noster; spes omnium finium terræ, & in mari longè.

Præparans montes in virtute tua, accinctus potentiâ: qui conturbas profundum maris, sonum fluctuum ejus.

Turbabuntur gentes, & timebunt, qui habitant terminos a signis tuis; exitus matutini & vespere delectabis.

Visitasti terram & inebriasti eam; multiplicasti locupletare eam.

Flumen DEI repletum est aquis; parasti cibum illorũ, quoniam ita est præparatio ejus.

Rivos ejus inebria multiplica genimina ejus; in stillicidijs ejus lætabitur germinans.

Benedices coronæ anni benignitatis tuæ: & campi tui replebuntur ubertate.

Pinguescent speciosa deserti: & exultatione colles accingentur.

Induti

Induti sunt arietes ovium, & valles abundabunt frumento. clamabunt etenim Hymnum dicent. Gloria Patri, &c.

℣. *Dominus dabit benignitatem.*
℟. *Et terra nostra dabit fructum suum.*
℣. *Rigans montes de superioribus suis.*
℟. *De fructu operum tuorum satiabitur terræ.*
℣. *Producens fœnum jumentis.*
℟. *Et herbam servituti hominum.*
℣. *Et educas panem de terra*
℟. *Et vinum lætificet cor hominis.*
℣. *Ut exhilaret faciem in Oleo.*
℟. *Et panis cor hominis confirmet.*
℣ *Misit verbum suum & sanavit eos.*
℟. *Et eripuit eos de omnibus interioribus eorum.*
℣. *Domine exaudi orationẽ meam.*
℟. *Et clamor meus ad te veniat.*

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEUS, qui cœlum, terrã, mare, visibilia & invisibilia verbo tuo ex nihilo creasti: quique herbas, arboresque ad usus hominum animaliumque terrã gignere, & unum quoque juxta sementẽ in semetipso fructum habere præcepisti: non solùm, ut herbæ animantibus ad victum, sed ægris etiã corporib⁹ prodessent ad medicamẽtum, tua ineffabili pietate concessisti, te supplici mente & ore deprecamur, ut has diversi gene-

generis herbas & fructus, tuâ clementiâ bene ✠ dicas, & supranaturalem à te inditam virtutem, eis benedictionis tuæ novæ gratiam infundas: ut ad usum hominibus, & iumentis in nomine tuo applicatæ, omnium morborum & adversitatum efficiantur præsidium. Per Dominum nostrum, &c.

OREMUS.

DEUS, qui per Moysen famulū tuum mandasti filijs Israel: ut manipulos novorum fructuum benedicendos, deferrent ad Sacerdotes, tollerentque fructus arboris pulcherrimæ; & lætarentur coram te Domino DEO suo: adesto propitius invocationibus nostris & infunde tuæ bene ✝ dictionis abundantiam super nos, & super manipulos novarum frugum, uvarum, herbarum & fructuum collectione, quæ cum gratiarū actione tibi repræsentamus, & in nomine tuo in hac solennitate bene✠dicimus: & concede ut hominibus, pecoribus, pecudibus & iumentis cōtra morbos, pestes, ulcera, maleficia, incantationes, veneficia, serpentū & aliorum venenosorum animalium, & bestiarum morsus nec non quæcunque venena, remedium præstent: atque contra diabolicas illusiones, & machinationes, & fraudes tutamē ferant; in quocūque

loco

loco positum, vel portatũ aut habitũ aliquid ex eis fuerit. Quatenus cum manipulis bonorũ operum, meritis Beatæ MARIÆ Virginis, cujus Assumptionis festum colimus, quò ipsa assumpta est, suscipi mereamur. Per Dominũ nostrũ JESŨ Christum Filium tuum, &c.

OREMUS.

DEUS, qui Virgam Jesse Genitricem Filij tui Domini nostri JESU Christi hodierna die ad cœlorum fastigia ideò evexisti; ut per ejus suffragia & Patrocinia, fructum ventris illius, eundem Filium tuum, mortalitati nostræ communicares: te supplices exoramus, ut ejusdem Filij tui virtute, ejusque Genitricis glorioso patrocinio, istorum terræ fructuũ præsidijs per temporalem, ad æternam, salutem disponamur per eundem Dominum nostrum JESUM Christum, &c.

Et Benedictio DEI Omnipotentis Patris †, & Filij †, & Spiritus † Sancti, descendat super has creaturas; & maneat semper. ℟. Amẽ.

Postea thurificentur herbæ, & aquâ benedictâ aspergantur: & succedat processio cum cantu Responsorij. Vidi speciosam &c. *Prout in Rituali.*

BENEDICTIO PANIS ET AQVÆ, IN FESTO S. AGATHÆ, contra Ignis periculum.

Sacer-

Sacerdos celebrans Missam in festo, in Canone majori antequam proferat verba illa. Per quem hæc omnia Domine semper bona creas. *Conversus ad populũ Panem & Aquam tenentẽ dicit:*

Psalmum 66.

DEUS misereatur nostri, & benedicat nobis: illuminet vultum suum super nos & misereatur nostri.

Vt cognoscamus in terra vitam tuam: in omnibus gentibus salutare tuum.

Confiteantur tibi populi Deus: confiteantur tibi populi omnes.

Lætentur & exultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate: & gentes in terra dirigis.

Confiteantur tibi populi Deus, confiteantur tibi populi omnes: terra dedit fructum suum.

Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus: & metuant eum omnes fines terræ. Gloria Patri, & Filio, &c.

Kyrie eleison. Christe eleison.

Kyrie eleison. Pater noster, &c.

Et ne nos inducas in tentationem, &c.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*

℟. *Qui fecit cælum & terram.*

℣. *Sit nomen Domini benedictum.*

℟. *Ex hoc nunc & usque in sæculum.*

℣. Ora

Verſ: *Ora pro nobis Beata Agatha,*
Reſp: *Ut digni efficiamur promiſſionibus Chriſti.*
Verſ: *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Verſ: *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

DOmine Jeſu Chriſte Fili DEI vivi, qui es Panis vivus, qui de cœlo deſcendiſti, bene†dic, & Sanctifi†ca hos panes & aquam, in honorem Beatæ AGATHÆ Virginis & Martyris, ut ubicunq; contra ignem comburentem miſſa vel poſita fuerint, illicò ignis evaneſcat, & penitus extingvatur. Qui vivis & regnas cum DEO Patre, &c.

Benedictio DEI Omnipotentis Pa†tris, & Filij † & Spiritus † Sancti, per interceſſionem Beatæ Agathæ, Virginis & Martyris tuæ, deſcendat ſuper has creaturas, & maneat ſemper, Amen.

Poſtea aſpergat aquâ benedictâ; & reverſus ad Altare, proſequatur in Canone ubi deſierat; per quem hæc omnia Domine ſemper creas, &c. *uſq; ad finem Miſſæ. Hoc pane veſcantur eodem die, initio comeſtionis in domo conſtituti, aquam verò ſervent, ut tempore neceſſitatis in ignem injiciatur.*

IN FE-

IN FESTO SANCTI STEPHANI.

BENEDICTIO AVENÆ.

Verſ: *Adjutorium noſtrum in Nomine Domini.*
Reſp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Verſ: *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Verſ: *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

BEne✠dic Domine creaturam iſtam Avenæ, ut ſit remedium ſalutare Equis, cæteriſque animalibus: & præſta, per invocationem Sancti Nominis Tui, ut quæcunque ex ea guſtaverint, corporis ſanitatem percipiant. Per Chriſtum Dominum noſtrum, Amen.

Creator & Conſervator generis humani, Dator gratiæ ſpiritualis, largitor ſalutis æternæ. Tu Domine mitte Spiritum Tuum ſuper hanc creaturam Avenæ, ut armata virtute Cæleſtis diſpenſationis, Equis, cæteriſq; animalibus ex ea guſtantibus, proficiat ad ſanitatem. Per Dominum noſtrum, &c.

Et benedictio DEI Patris ✠ Omnipotentis, & Filij, ✠ & Spiritus ✠ Sancti, deſcendat ſuper hanc creaturam Avenæ, Amen.

IN FESTO SANCTI JOANNIS EVANGELISTÆ.

BENEDICTIO VINI ET ALTERIUS POTUS.

℣. *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
℟. *Qui fecit Cælum & terram.*
℣ *Dominus vobiscum.*
℟ *Et cum spiritu tuo.*
Evangel: In Principio erat Verbum, &c.

OREMUS.

PEr sermones Sancti Evangelij, & per merita S. JOANNIS Apostoli & Evangelistæ, bene † dicere & consecrare digneris, Domine DEUS, dexterâ Tuâ hunc Calicem Vini & cujuslibet potûs: & præsta, ut omnes in Te credentes, & de Calice isto bibentes benedicantur & protegantur. Et sicut Beatus JOANNES de Calice bibens venenum; illæsus omninò permansit, ita isti hodie in amore Tuo, & Beati JOANNIS de Calice isto bibentes meritîs ipsius ab omni ægritudine veneni, & noxijs quibusvis absolvantur, & corpore ac anima se offerentes, ab omni culpa liberentur. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Bene † dic Domine, hanc creaturam Po-

tûs, ut sit remedium salutare omnibus: & præsta per invocationem Sancti Nominis Tui, ut quicunque ex eo gustaverint, tam animæ, quàm corporis sanitatem Te donante percipiant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Et benedictio Dei Omnipotentis Pa † tris, & Filii, † & Spiritus † Sancti, descendat super hanc creaturam Vini, & cujuslibet potûs, & maneat semper.

IN FESTO EPIPHANIÆ, BENEDICTIO AVRI, MYRRHÆ & THURIS.

℣. *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
℟. *Qui fecit Cælum & terram.*
℣. *Domine exaudi orationem meam.*
℟. *Et clamor meus ad te veniat.*
℣. *Dominus vobiscum.*
℟. *Et cum spiritu tuo.*

BEne ✠ dico te Creatura Auri, Thuris, & Myrrhæ: Per Deum Patrem Omnipotentem, per JESUM Christum Filium ejus Unicum & Spiritum Paraclетum, per omnia sancta ac ineffabilia Nomina Dei: & per Mysterium hujus sanctæ diei, quæ eadem munera in titulum Regalem, & magnificentiam Sacerdota-

dotalem ac ſepulturam Dominicam, Tres Magi obtulerunt Bene✠dico te, ut has virtutes in te ſuſcipias, & in te ſemper teneas, ut quicunque te creaturam Auri, Thuris, & Myrrhæ, ob reverentiam Divinæ Majeſtatis, & ob corporis ac animæ ſuæ ſalutem circa ſe geſtaverint, aut quocunque recto modo habuerint, Divinâ eos protegente Potentiâ ab omni periculo corporis & animæ ſint tuti, ubique mortem ſubitaneam, morboſque omnes effugiant: hoſtiumque viſibilium & inviſibilium inſidias evadant, & omne deſiderium eorum proſperetur: & abſolvat eos Dominus ab omnibus triſtitijs, veneficijs, & cunctis adverſitatibus Per eundem Dominum noſtrum, &c. Amen.

Verſ: *Dominus vobiſcum.*

Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

Verſ: *Benedicamus Domino.*

Reſp: *DEO gratias.*

Et benedictio DEI Omnipotentis Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ Sancti. deſcendat ſuper nos, & ſuper has creaturas, & maneat ſemper, Amen.

Poſtremò aquâ benedictâ aſpergat.

BENEDICTIO CUJUSCUNQUE INCENSI.

Tua quæſumus Omnipotens ſempiterne DEUS, immenſæ Majeſtatis dexterâ, hanc crea-

creaturam incensi, bene ✠ dicere & sancti ficare ✠ digneris, ut in virtute Sancti Nominis Tui, omnes immundorum spirituum phantasticos incursus effugare, omnesque morbos reddita sanitate expellere. ubicunque fumus ejus afflaverit, mirabiliter possit: atque Tibi Omnipotenti DEO odorem fragrantissimum perpetua servitute reddere. Per Christum, &c.

BENEDICTIO CANDELARUM.

Extra diem Purificationis B. M. V. Ex RITVALI ROMANO

℣. *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
℟. *Qui fecit Cælum & terram.*
℣. *Dominus vobiscum.*
℟. *Et cum spiritu tuo.*

OREMVS.

DOmine JESU CHRISTE Fili DEI Vivi, bene ✠ dic Candelas istas supplicationibus nostris, infunde eis Domine, per virtutẽ Sanctæ Crucis ✠ benedictionem cœlestem, qui eas ad repellendas tenebras humano generi tribuisti: talemq; benedictionem signaculo sanctæ Crucis ✠ accipiant, ut quibuscunq; locis accēsæ, sive positæ fuerint, discedāt principes tenebrarũ, & contremiscant, & fugiant pa-

vidi cum omnibus ministris suis, ab habitationibus illis:| nec præsumant amplius inquietare, aut molestare servientes Tibi Omnipotenti DEO. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum. ℟ Amen.

Postmodum aspergantur aquâ benedictâ.

BENEDICTIONES

Esculentorum, præsertim IN FESTO PASCHÆ.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

BENEDICTIO AGNI PASCHALIS.

DEUS, qui per famulum Tuum Moysen, in liberationem Populi Tui de Ægypto, agnum occidi jussisti, in similitudinem Domini nostri JESU CHRISTI, & utrosque postes Domorum de sanguine hujus agni perungi † præcepisti: ita bene † dicere & sancti † ficare digneris hanc creaturam carnis, quam nos famuli tui, ad laudem Tuam sumere desideramus: per Resurrectionem Domini nostri JESU CHRISTI, qui tecum vivit & regnat in sæcula sæculorum, Amen.

BENEDICTIO OVORUM.

IN DIE PASCHÆ.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cælum & terram.* Vers:

Verſ: *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Verſ; *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

SUbveniat, quæſumus Domine Tuæ bene† dictionis gratia huic Ovorum creaturæ, ut cibus ſalubris fiat tuis fidelibus in Tuarum gratiarum actione ſumentibus, ob Reſurrectionem Domini JESU Chriſti, qui tecum vivit & regnat in ſæcula ſæculorum, Amen.

Aſpergat aquâ benedictâ.

BENEDICTIO PANIS.

PRO INFIRMIS.

Verſ: *Adjutorium noſtrum in Nomine Domini.*
Reſp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Verſ: *Dominus vobiſcum.*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

DOmine Sancte Pater Omnipotens, æterne DEUS, bene† dicere digneris hunc Panem Tuâ Sanctâ ſpirituali benedictione, ut ſit omnibus ſumentibus ſalus mentis & corporis, atque contra omnes morbos, univerſas inimicorum inſidias tutamen. Per Dominũ noſtrum JESUM Chriſtum Filium tuum, Panem vivum, qui de cælo deſcendit, & dat vitam & ſalu-

ſalutem mundo, & tecũ vivit & regnat, &c.

Aſpergat aquâ benedictâ

BENEDICTIO LACTICINIORUM.

DIgnare Domine Sancte Pater Omnipotens æterne DEUS, bene ✠ dicere & ſanctificare hanc creaturam Butyri, Caſei, Lactis, &c. quæ ex adipe animalium educere dignatus es, ut quicunque ex populis tuis fidelibus ex ea comederint, vel guſtaverint, omni benedictione Cæleſti, & gratiâ ſalutari repleantur in bonis. Per CHRISTUM Dominum, &c.

Et benedictio Omnipotentis Pa✠tris, & Fi✠lij, & Spiritus ✠ Sancti, deſcendat ſuper hãc creaturam N. & N. & per virtutem Sanctæ Crucis, & mortis JESU CHRISTI Domini noſtri, fugiat ab eis, omnis infeſtatio ſathanæ & omne phantaſma evaneſcat: In Nomine Patris, & Filij, & Spiritus Sancti, Amen.

BENEDICTIO OLEI SIMPLICIS, Ex Rituali Romano.

℣. *Adjutorium, &c.* ℟. *Qui fecit Cœlum, &c.*

EXORCISMUS.

EXorcizo te Creatura Olei, per DEUM Patrem ✠ Omnipotentem, qui fecit Cælum & terram, mare & omnia quæ in eis ſunt omnis

mnis virtus adversarij, omnis exercitus diaboli, & omnis incursus, omne phantasma sathanæ eradicare, & effugare ab hac creatura Olei, ut fiat omnibus, qui eô usuri sunt salus mentis & corporis, in Nomine DEI Patris ✠ Omnipotentis & JESU ✠ Christi, Filij ejus Domini nostri, & Spiritus Sancti, Paracleti, & in Charitate ejusdem Domini nostri JESU CHRISTI, qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, ℟. Amen.

Vers: *Domine exaudi orationem meam.*

Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*

Vers: *Dominus vobiscum*

Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

DOmine DEUS Omnipotens, cui adstat exercitus Angelorum cum tremore quorum servitium spirituale cognoscitur: dignare respicere & bene ✠ dicere & sanctifi ✠ care hanc creaturam Olei, quod ex olivarum succo eduxisti, ex eo infirmos inungi mandasti, quatenus sanitate perceptâ, Tibi DEO Vivo & Vero gratias agerent: præsta quæsumus, ut qui hôc Oleô, quod in Tuo Nomine benedicimus ✠ usi fuerint, ab omni languore, omnique infirmitate, atque cunctis insidijs inimici liberentur, & cunctæ adversitates separentur, à plasmate tuo, quod pretioso Sanguine Filij

Tui

Tui redemisti : ut nunquam lædatur à morsu serpentis antiqui. Per Dominũ nostrum, &c.

BENEDICTIO AD QVODCUNQVE COMESTIBILE, ET POTABILE.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cœlum & terram.*
Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

BEne † dic Domine creaturam istam N. ut sit remedium salutare generi humano, & præsta, per invocationem Tui Sanctissimi Nominis, ut quicunque ex ea sumpserint & gustaverint, corporis sanitatem, & animæ tutelam accipiant. Per Dominum nostrum, &c.

Aspergatur aquâ benedictâ.

BENEDICTIO NOVORVM FRUCTUUM.

BEne † dic Domine hunc novum fructum N. & præsta, ut qui ex eo in Tuo Sancto Nomine vescetur, corporis & animæ salute potiatur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Et mox aspergat aquâ benedictâ.

BENE-

BENEDICTIO
DOMUS NOVÆ.

Verſ: *Adjutorium noſtrum in Nomine Domini.*
Reſp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Antiph: *Vanum eſt vobis ante lucem ſurgere.* Niſi Dominus ædificaverit Domum, & cuſtodierit eam.

Psalmus 126.

Niſi Dominus ædificaverit Domum, invanum laboraverunt: qui ædificant eam. Niſi Dominus cuſtodierit Civitatem: fruſtra vigilat, qui cuſtodit eam. Vanum eſt vobis ante lucem ſurgere: ſurgite poſtquam ſederitis, qui manducatis panem doloris. Cùm dederit dilectis ſuis ſomnum: ecce hæreditas Domini, Filij merces fructus ventris. Sicut ſagittæ in manu potentis: ita filij excuſſorum. Beatus, qui implevit deſiderium ſuum ex ipſis: non confundetur cum loquetur inimicis ſuis in porta. Gloria Patri, & Filio &c.

Pſalm: *Beati omnes qui timent Dominum: qui ambulant in vijs ejus. Labores manuum tuarum, quia manducabis: beatus es & bene tibi erit. Vxor tua ſicut vitis abundans: in lateribus domus tuæ. Filij tui ſicut novellæ olivarum in circuitu menſæ tuæ. Ecce ſic benedicetur homo, qui timet Dominũ. Benedicat tibi Dominus ex Sion: & videas bona Ieruſalem omnibus diebus vitæ tuæ. Et videas filios filiorum tuorum: pacem ſuper Iſrael. Gloria Patri.*

Pſalm.

Psal: *Ecce quàm bonum. & quàm jucundum, habitare fratres in unum. Sicut ungventum in capite, quod descendit in barbam Aaron. Quod descendit in oram vestimenti ejus sicut ros, Hermon, qui descendit in montem Sion, quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, & vitam usque in sæculum. Gloria Patri & Filio, &c.*

Hîs finitîs & Antiphonâ repetitâ dicitur.

℣. *Domine exaudi orationem meam. &c.*

℣. *Dominus vobiscum, &c.*

OREMUS.

TE DEUM Omnipotentem suppliciter exoramus pro hac Domo, & pro ejus habitatoribus ac rebus, ut eam bene ✠ dicere & sanctificare, ac bonis omnibus ampliare digneris: tribue eis Domine, de rore Cœli abundantiam, & de pinguedine terræ, vitæ substantiam, & desideria voti eorum ad effectum tuæ miserationis perducas: ad introitum ergo nostrum bene ✠ dicere & sanctificare digneris hanc Domum, sicut benedicere dignatus es Domum Abraham, Isaac, & Jacob, & intra parietes Domûs istius, Angeli Tui lucis inhabitent, eamque & ejus habitatores custodiant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

OREMUS.

VIsita, quæsumus Domine, habitationem istam, & omnes insidias inimici ab ea longè

longè repelle: Angeli Tui Sancti habitent in ea, qui illos in pace custodiant. & benedictio tua sancta, sit super nos semper. Per Christum Dominum nostrum Amen.

Aspergat partes & angulos Domûs aquâ benedictâ, dicens:

Per sacram hujus aquæ aspersionem, largiatur Dominus huic Domui, & in ea contentis, suam benedictionem, securam mansionem.

O R E M U S.

DEfende quæsumus Domine Domum istam habitantesque in ea, à majoribus usque ad minimos, à conflagratione ignis, à tempestate, ruina, peste, infirmitate, & ab omnibus periculis, insultibus, inimicis: ut secura in te confidentium habitatio effici mereatur. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Benedictio DEI Omnipotentis Patris ✠ & Filij, ✠ & Spiritus Sancti, ✠ descendat in hunc locum, & maneat semper, ℟. Amen.

B E N E D I C T I O D O M O R U M.

Quovis tempore faciendi ex Rituali.

Parochus ingrediens domum, dicat.

Pax huic Domui, & omnibus habitantibus in ea.

Deinde

Deinde loca aspergendo dicat:

Asperges me Domine hyssopo & mundabor, lavabis me, & super nivem dealbabor. Miserere mei DEUS, secundùm magnam misericordiam tuam. Gloria Patri, &c.

Et repetitur Antiphona.

Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMVS.

EXaudi nos Domine Sancte Pater Omnipotens æterne DEUS, & mittere digneris Sanctum Angelum tuum de Cælis, qui custodiat, foveat, protegat, visitet, atque defendat omnes habitantes in hoc habitaculo, Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde aspergat aquâ benedictâ.

BENEDICTIO LOCI EX RITVALI ROMANO.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMVS.

Bene-

BEnedic † Domine DEUS Omnipotens locum istum, ut sint in eo sanitas, castitás, victoria, virtus, humilitas, bonitas, & mansvetudo, plenitudo legis, & gratiarum actio, DEO Patri & Filio, & Spiritui Sancto, & hæc benedictio maneat super hunc locum, & super habitantes in eo, nunc & semper, ℟. Amen.

aspergat aquâ benedictâ

BENEDICTIO THALAMI.

Ex Rituali Romano.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo,*

O R E M V S.

BEne † dic Domine Thalamum hunc, & omnes habitantes in eo ut tua pietate consistant, multiplicentur in longitudine dierū, ad Regna Cælorum perveniant. ℟. Amen.

BENEDICTIO NOVÆ NAVIS.

Ex Rituali Romano.

Vers: *Adjutorium nostrum in Nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit Cælum & terram.*

Vers:

Verſ: *Dominus vobiſcum,*
Reſp: *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

PRopitiare Domine, ſupplicationibus noſtris, & bene✠dic Navem iſtam dexterâ tuâ Sanctâ, & omnes qui in ea vehentur, ſicut dignatus es benedicere Arcam Noé ambulantem in diluvio: porrige eis Domine dexteram Tuam, ſicut porrexiſti Beato Petro ambulanti ſuper Mare: & mitte Sanctum Angelum Tuum de Cælis, qui liberet & cuſtodiat eam ſemper à periculis univerſis, cum omnibus quæ in ea erunt: & famulos tuos repulſis adverſitatibus, portu ſemper optabili, curſuque tranquillo tuearis, tranſactiſque ac rectè perfectis negotijs omnibus iterato tempore ad propria, cum omni gaudio revocare digneris. Qui vivis & regnas, DEUS, &c.

Aſpergat Navem aquâ benedictâ.

BENEDICTIO AQVARVM ET FLUMINUM.

Verſ: *Adjutorium noſtrum in Nomine Domini.*
Reſp: *Qui fecit Cælum & terram.*
Verſ: *Domine exaudi orationem meam.*
Reſp: *Et clamor meus ad te veniat.*

OREMUS.

DOmine JESU Chriſte, qui Jordanis flumē bene

benedixisti, & in eodem baptizatus, aquas mundasti, ut elementum purum efficeretur, in remissionem peccatorum, has aquas quoque bene✝dicere, & Sanctificare, mundare digneris, ut nihil in eis noxium, nihil pestilens vel inficiens nihil corrumpens remaneat, sed omnia pura, & munda in eis efficiantur; quatenus quæ in usum humanum ex eis creata sunt, cum salute nostra, & gloria tua assumamus. Qui vivis & regnas in sæcula sæculorum, *Resp.* Amen.

BENEDICTIO COMMVNIS SUPER FRUGES, ET VINEAS, EX RITUALI ROMANO.

℣. *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
℟. *Qui fecit cœlum & terram.*
℣. *Domine exaudi orationem meam.*
℟. *Et clamor meus ad te veniat.*
℣. *Dominus vobiscum.*
℟. *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

ORamus pietatem tuam Omnipotens Deus, ut has primitias creaturæ, quas aeris & pluviæ temperamento nutrire dignatus es benedictionis tuæ imbre perfundas: & fructus terræ tuæ usque ad maturitatem perducas: Tribuas quoque populo tuo de tuis muneri-

neribus, tibi ſemper gratias agere, ut à fertilitate terræ eſurientium animas bonis affluentibus repleas, & egenus, & pauper, laudent nomen gloriæ tuæ. Per Chriſtum Dominum noſtrum. ℟. Amen.

BENEDICTIO SEMINUM.

℣. *Adjutorium noſtrum in nomine Domini.*
℟. *Qui fecit cælum & terram.*

OREMUS.

TE Domine petimus ac rogamus, ut grana ſeminum frumenti, Siliginis, Hordei, Avenæ, ac aliorum cuiuſcunque generis exiſtant, tuis oculis ſerenis, hilarique vultu reſpicere digneris. Sicut autem per Moyſen famulum tuum, populo tuo pollicitus es, dicens: Aperiet Dominus theſaurum ſuum optimũ cælũ, ut tribuat pluviam terræ ſuæ in tempore ſuo, benedicetque cunctis operibus manuum tuarum; ita oramus Domine, ut nobis miſericorditer præſtes auxilium gratiæ tuæ, & ſuper hæc ſeminum grana, benedictionem ✝ tuam benignus effundas, non ea volucres cæli ſurripiant, non turbo ſubvertat, nec vis tempeſtatis grandinumque excreſcentia detruncet, nec aeris ſerenitas, aut inundatio pluvialis exterminet, ſed incolumia, & ſuperabundantia

tia propter usum hominum, ad plenissimam maturitatem perducere digneris. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

BENEDICTIO HERBARUM V. G. RUTHÆ, &c.

Vers: *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit cælum & terram.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

BEnedic † Domine Jesu Christe hanc Rutham, vel N. & infunde ei per tuam virtutem, tuam sanctam benedictionem † cœlestem ut quicunque ex ea subfumigatus fuerit vel apud se eam habuerit, inimicus ei nocere non possit: in quibuscunq; locis respersa fuerit, vel posita, ad salutem conducat: recedat & contremiscat Diabolus, & fugiat nec præsumat amplius illudere vel inquietare creaturas. Bene † dicaris igitur Rutha, vel N. in nomine Domini nostri Jesu Christi, & Sãctæ Trinitatis, ut sis exterminatio Diabolica, & omniũ contubernalium ejus, ac quorũcunque morboru. Per eum qui venturus est judicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, Amen.

BENEDICTIO ROSARIORUM. VEL CORONARUM.

Verſ: *Adjutorium noſtrum*, ℞. *Qui fecit. &c.*
Reſp: *Dominus vobiſcum.* ℞ *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens & miſericors DEUS, qui propter nimiam charitatem, quâ dilexiſti nos, Filium tuum unigenitum Dominum noſtrum JESUM Chriſtum, pro redemptione noſtra de cœlis in terram deſcendere, & de Beatiſſimæ Virginis Mariæ utero, Angelo nuntiante, carnem ſuſcipere voluiſti, ut nos eriperes de poteſtate diaboli: obſecramus immenſam Clementiam tuam, ut hæc Roſaria (vel Coronas,) in honorem & laudem ejuſdem genitricis Filij tui, ab Eccleſia tua fideli dicata bene✝dicas, & ſancti✝fices, eiſque tantam infundas virtutem Spiritus Sancti, ut quicunque ea ſecum honeſtè portaverit, atque in domo ſua reverenter tenuerit, & devotè uſus fuerit, ab omni hoſte viſibili & inviſibili ſemper & ubique in hoc ſæculo liberetur, & in exitu ſuo à Beatiſſima Virgine DEI Genitrice tibi, plenus bonis operibus, præſentari mereatur. Per Dominum noſtrum JESUM Chriſtum, Amen.

Et benedictio DEI Omnipotentis Pat✝ris, & Filij ✝ & Spiritus ✝ S. deſcendat ſuper hæc Roſaria, (vel Coronas) & maneat ſemper ℞. A.

Aſpergat aquâ benedictâ.

BENE-

BENEDICTIO VASORVM,

℣. *Adjutorium noſtrū &c.* ℟. *Dominus vob: &c.*

OREMUS.

PRotector fidelium DEUS, & ſubditorum pectorum habitator, quæſumus, ut ſerenis oculis tuæ pietatis, hæc vaſa ita bene✝dicere digneris, ut ſuper ea deſcendat gratiæ tuæ larga benedictio, ut utentibus per gratiam tuam, mereantur effici munda & ſalubria, Per Dominum noſtrum, &c. Amen.

Aſpergat aquâ benedictâ.

BENEDICTIO RETIS.

℣. *Adjutorium &c,* ℟. *Dominus vobiſcum, &c.*

OREMUS.

QVæſumus, Pater Omnipotens æterne Deus, ut mittere digneris benedictionē tuam † ſanctam in iſtud Rete, quod benedicimus † in ſancto tuo Nomine, & Filij tui Domini noſtri Jesu Chriſti, & Spiritus Sancti, quemadmodum benedicere dignatus es Sanctorum Apoſtolorum tuorum Rete, cum dixiſti eis: Mittite in dexteram navigij Rete, & invenietis, impletumque eſt multitudine piſcium; fac nos, non propter noſtra merita, ſed propter tuam clementiam, & adiuvare digneris de tua gratia, ut de tuis donis tibi ſem-

per gratias agamus, qui es benedictus in sæcula sæculorum, Amen.

Aspergat aquâ benedictâ.

BENEDICTIO CONTRA AVES, VERMES, MURES.

Vel alia Animalia, Fructus Terram, Aquas, vastantia.

Vers: *Adjutorium nostrũ &c.* ℟. *Qui fecit &c.*
Vers: *Dominus vobiscum.* ℟. *Et cum spiritu tuo.*

PReces nostras, quæsumus Domine, clementer exaudi, ut qui justè pro peccatis nostris affligimur & hanc Avium, Vermium, Murium,&c. persecutionem patimur, pro tui nominis gloria, ab ea misericorditer liberemur, ut procul per tuam potentiam, expulsi, nulli noceant: & hos campos, Agros Vineas, Aquas, &c. in tranquillitate, & quiete dimittant: quatenus ex eis surgentia & orta, tuæ majestati deserviant, & nostræ necessitati subveniant. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

O R E M U S.

OMnipotens sempiterne DEUS, omnium bonorum remunerator, & peccatorum maximus miserator, in cujus nomine omnia genua flectuntur, cælestia, terrestria, & infernalia tua potentiâ nobis peccatoribus omnipoten-

potenter concede, ut quod de tua misericordia confisi agimus, per tuam gràtiam efficacem consequamur effectum: quatenus hos pestiferos Vermes, mures, &c. per nos servos tuos maledicendo maledicas, segregando segreges, exterminando extermines, ut per tuam clementiam ab hac peste liberati: gratiarum actionem Majestati tuæ liberè referamus. Per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, &c. R. Amen.

Sequitur exorcismus.

EXorciso vos pestiferos, Vermes, Mures Aves, &c. Per Deum ✝ Patrem Omnipotentem, & Jesum ✝ Christum Filium eius, & Spiritum ✝ Sanctum ab utroque procedentem: ut confestim recedatis ab his Campis, Vineis, Agris, &c. nec amplius in eis habitetis, sed ad ea loca transeatis, in quibus nemini nocere possitis jussu omnipotentis Dei, & totius curiæ cœlestis, & Ecclesiæ sanctæ Dei, vos maledicens: Vt quocunque ieritis, sitis maledicti, deficientes de die in diem, in vos ipsos, & decrescentes, & quatenus reliquiæ de vobis nullo in loco inveniantur, nisi necessariæ ad salutem, & usum humanum. Quod præstare dignetur qui venturus est iudicare vivos & mortuos, & sæculum per ignem, Amen.

BENEDICTIO IN PESTE ANIMALIUM.

Primò animalia aspergantur aquâ benedictâ, postea dicatur.

Vers: *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit cælum & terram.*
Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum Spiritu tuo.*

OREMUS.

Misericordiam tuam Domine supplices exoramus, ut hæc animalia, quæ gravi infirmitate vexantur, in nomine tuo, atque tuæ bene†dictionis virtute sanentur. Extinguatur in eis omnis Diabolica potestas, & ne ulterius ægrotent, tu eis Domine sis remedium sanitatis, & defensio vitæ. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Ameu.

BENEDICTIO ITER INGREDIENTIUM.

Sacerdos genuflexus dicat totum Itinerarium, in Versibus autem & Responsorijs ac Orationibus, voces primæ Personæ proferat in tertia Persona singulari, si unus, aut plurali, si plures benedicit. Qui modus servãdus cum ijs, qui peregrinantur ad

loca

loca Sacra: in fine itinerarij adjungatur Oratio sequens.

EXaudi Domine preces nostras, & iter famulorum tuorum propitius comitare, atque misericordiam tuam sicut ubique es, ita ubique largire, quatenus à cunctis adversitatibus tua opitulatione defensi, gratiarum tibi referant actionem. Per Christum Dominum nostrum Amen. Pax & benedictio † DEI Omnipotentis, Patris, & Filij, & Spiritus S. descendat super vos & maneat semper, Amē.

Deinde aspergit aquâ benedictâ.

BENEDICTIO COMMUNIS.

Vers: *Adjutorium nostrum innomine Domini.*
Resp: *Qui fecit cælum & terram.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

OREMUS.

CReator & conservator humani generis, dator gratiæ spiritualis, largitor æternæ salutis, tu Domine mitte Spiritum Sanctū tuum, cum superna benedictione † super hanc creaturam N. ut armata virtute cælestis defensionis, illi qui ea fruentur proficiat ad corporis & animæ salutem ac tutelam. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Amē.

Aspergatur aquâ benedictâ.

PRE-

PRECES AD REPELLENDAM TEMPESTATEM.

Pulſantur Campanæ, & qui adeſſe poſſunt in Eccleſiam convocatis, dicuntur Litaniæ ordinariæ, in quibus his dicitur. A fulgure & tempeſtate &c. *& poſt Litanias Oratio Dominica.*

PSALMUS 147.

Lauda Jeruſalem Dominum, lauda DEUM tuum Sion, &c.

℣. *Adjutorium noſtrum &c.* ℟. *Qui fecit cælum & terram.* ℣. *Oſtende nobis Domine miſericordiam tuam.* ℟. *Et ſalutare tuum da nobis.* ℣. *Adiuva nos Deus ſalutaris noſter.* R. *Et propter gloriam nominis tui Domine libera nos.* ℣. *Nihil proficiat inimicus in nobis.* R. *Et filius iniquitatis non apponat nocere nobis.* ℣. *Fiat miſericordia tua Domine ſuper nos.* R. *Quemadmodum ſperavimus in te.* ℣. *Salvum fac populum tuum Domine* R. *Et benedic hæreditati tuæ.* ℣. *Non privabis bonis eos, qui ambulant in innocentia.* R. *Domine Deus virtutum beatus homo, qui ſperat in te.* ℣. *Domine exaudi, &c.* R. *Et clamor, &c.* ℣. *Dominus vobiſcum.* R. *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

DEus, qui culpâ offenderis, pœnitentiâ placaris, preces populi tui ſupplicantis propitius reſpice, & flagella tuæ iracundiæ quæ pro peccatis noſtris meremur, averte.

A domo

A domo tua, quæsumus Domine, spirituales nequitiæ repellantur, & aerearum discedat malignitas tempestatum.

Omnipotens sempiterne Deus, parce metuentibus, propitiare supplicibus, ut post noxios ignes nubium, & vim procellarum, in misericordiam transeat laudis, comminatio tempestatum.

Domine JESU qui imperasti Ventis & Mari, & facta fuit tranquillitas magna: exaudi preces familiæ tuæ, & præsta, ut hoc signo Crucis† omnis discedat sævitia tempestatum.

Omnipotens & misericors Deus, qui nos & castigando sanas, & ignoscendo conservas: præsta supplicibus tuis, ut & tranquillitatibus, optatæ consolationis lætemur & dono tuæ pietatis semper utamur. Per Dominum nostrum Jesum Christum, &c. Amen.

Aspergat aquâ benedictâ.

MALEFICIORUM.

Ex Incantationibus Depulsio.

IGitur Sacerdos depulsurus ejusmodi Maleficia firma fide, & integritate vitæ præditus esse, & vel pridie jejunare, ipsa veró die depulsionis missam accomodatam negotio celebrare prius debet. Ac in templo quidem veste linea & stolâ extra templum autē

stolâ

stolâ tantùm amictus, & incantatum sive maleficio affectum hominem, vel animalia ante se habens; aut si locus incantatus est, in eo stans, parata aquâ & thure, vel herbis benedictis, devotè sic oret.

Vers: *Adjutorium nostrum in nomine Domini.*
Resp: *Qui fecit cœlum & terram.*

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleison. Pater noster. Ave Maria. Credo.

Vers: *Domine exaudi orationem meam.*
Resp: *Et clamor meus ad te veniat.*
Vers: *Dominus vobiscum.*
Resp: *Et cum spiritu tuo.*

O R E M U S.

DEus Cœlorum, Terræ, Maris, & omnium quæ in eis sunt, Conditor & moderator: qui Sathanam extollentem sese adversùs mentem tuam, unâ cum asseclis ipsius sicut fulgure de cœlo præcipitasti: & ministrorum ejus magorum, Pharaonis, Moysi seruo tuo resistentium, Incantationes & maleficia inefficacia reddidisti: te supplices oramus, ut incantationes, præstigia, & malefieia huic famulo tuo(huic famulæ)(vel huic loco)(vel his creaturis) improba fraude dæmonum, meritis peccatorum nostrorum fortassis) intentata & inflicta, omnipotenti virtute tua & clementi bonitate dimoveas, avertas, & itidem ineffi-

caeia

cacia reddas, quo tyrannide eorum liberati, tibi Domino Deo nostro expeditiùs serviamus & nomen sanctum tuum studiosiùs celebremus. Per Dominum nostrum, &c. Amen.

OREMVS.

DOmine Jesu Christe Fili Dei vivi qui de sinu Patris in terras descendisti: ut opera diaboli dissolveres, & Discipulis tuis dedisti potestatem calcandi serpentes, & scorpiones: te supplices precamur, ut eos ipsos antiquos serpentes atque dracones, diabolos, qui in hoc famulo tuo (hac famula tua) (vel in loco) (vel in his Creaturis tuis) tyrannidem sibi usurpant, pedibus familiæ tuæ potenter subijcias, & opera eorum quæ adducti incantationibus & maleficijs hominis mente corrupti & sibi dediti, in perniciem servi tui, (vel servorum tuorum, machinantur & exercent, divinâ clementiâ & virtute tuâ dissolvas, & inefficacia reddas. Qui cum eodem Patre tuo, & Spiritu Sancto Deus unus regnas, in sæcula sæculorum, Amen.

EXORCISMUS.

EXorcizo & adjuro vos maledicti diaboli quicunque & quotquot estis, qui adducti incantantionibus maleficijs & nefarijs artibus hominis vobis addicti hominem hunc, vel

locum

locum hunc, (vel has Dei creaturas) perniciosè vexatis & exagitatis: ut hinc ſtatim cum omnibus præſtigijs, & maleficijs veſtris diſcedatis, nec ullam vobis deinceps poteſtatem (in hunc hominem) vel in hunc locum, vel in has Dei creaturas uſurpetis. Hoc autem non mea virtute vel meritis, vobis præcipio: ſed in nomine Dei Omnipotentis, Patris † & Filij †, & Spiritus † Sancti: & in virtute Sanctæ † Crucis, & mortis Chriſti Domini noſtri, per quem poteſtas omnis tenebrarum & tyrannis veſtra in homines, & omnes creaturas Dei, enervata & exinanita eſt. Recedite ergo, & fugite hinc illicò, & date locum Dei potentiæ, diſſolventis opera veſtra maligna: per immenſam miſericordiam ſuam, increpet in vos digitus Dei, qui Magorum Pharaonis incantationes inefficaces reddidit, & cujus virtutem tunc agnoviſtis, cùm Pauli Apoſtoli imperio vim veſtram in Elimam, Magum mancipium veſtrum (ad cujus nutum multis nocebatis) converiſtis, & cùm in Sanctam Juſtinam, incantante, & vos urgente Cypriano; nihil profeciſtis. Sit ſuper vos nunc etiam terror Dei Omnipotentis, qui vos in ignem æternũ præcipitaturus eſt. Pater †, & Filius †, & Spiritus † Sanctus, Amen.

His dictis aſpergatur homo, vel locus, vel jumenta, & pecudes incantata & maleficiata aquâ bene.

dictâ: & suffitu thuris vel herbarum benedictarum lustrentur, sive incensentur.

MODVS.

THURIFICATIONIS

In Primis Vesperis FESTI.

THurificatio altarium, sit tantùm in primis Vesperis Festorum solenium: & quidem tali modo. Ad canticum Magnificat, Officians, post verba dicta ab alio: Jube Domine benedicere; *Respondet imposito incenso à se in thuribulum & benedicendo illud in forma Crucis.* Incensum istud dignetur Dominus benedicere. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Deinde accedat ad altare, ibiq; accepto à Ministro thuribulo, factâ reverentiâ facit cum thuribulo tres ductus in formam Crucis: primò, in medio Altaris postea in parte Evangelij, dicendo:

Dirigatur Domine Oratio mea, sicut incensum in conspectu tuo; elevatio manuum mearum Sacrificium vespertinum. *Rediens ad medium altaris, elevet thuribulum modicè super altare, & tenendo prosequatur:* Incensum istud ascendat ad te Domine, & descendat super nos misericordia tua. Per Christum Dominum nostrum. *Tunc Officians osculatur altare, recedit.*

CON-

CONDVCTVS FVNEBRIS, MINOR.

DEfunctô aliquô, Sacerdos superpelliceo & stolâ lugubri indutus, & comitatu instructus, ordinata cum Cruce Processione ad Corpus Defuncti in silentio accedit. Ubi defunctus aspergitur aquâ benedicta, procedente Processione cum Cantu.

Resp: Lîbera me Domine de vijs inferni, qui portas æreas confregisti, & visitasti infernum, & dedisti eis lumen, ut viderent te, qui erant in pænis tenebrarum, clamantes & dicentes: Advenisti Redemptor noster. Qui erant, &c.

Cùm fuerit perventum ad sepulchrum, canitur. ℟. Qui Lazarũ, &c. *Quô finitô genu flexus dicat.* Kyrie eleison, Christe eleison. Kyrie eleison.

Pater noster, Ave Maria.

℣. *Et ne nos inducas &c.* ℟. *Sed libera nos &c.*
℣. *A porta inferi,* ℟. *Libera Domine animas eorũ.*
℣. *Requiescant in pace.* ℟. *Amen.*
℣. *Domine exaudi. &c.* ℟. *Et clamor meus &c.*
℣. *Dominus vobiscum.*
℟. *Et cum spiritu tuo.*

Deinde aspergendo prosequitur.

OREMUS.

OMnipotens sempiterne DEUS, qui humano corpori animã inspirare dignatus es, dum

dum Te jubente pulvis redit in pulverem, tum Imaginem Tuam eidem corpori virtute Resurrectionis tuæ reddendam, cum Sanctis & Electis Tuis, æternis sedibus præcipias sociari. Per Christum Dominum nostrũ Amẽ.

Defuncto in tumulum demisso, Sacerdos aspergat illum aquâ benedictâ, & parũ terræ injiciẽdo dicat.

De terra formasti me Domine, & carne induisti me: resuscita me in novissimo die Redemptor meus Domine.

In fine dum perficitur sepultura, canitur,
Salve Regina, &c.

CONDUCTUS MAJOR.

Corpore defuncti ad Ecclesiam perlato, & in loco constituto, fiat Sacrũ, quô finitô, Officians depositâ casulâ, indutus pluviali nigro vadit âd feretrũ cũ ministris deferentibus aspersorium & thuribulum cum quibus ad caput defuncti consistens, dicit:

Non intres in judicium cum servo tuo (*famula tua*) Domine, quia nullus apud te justificabitur homo, nisi per Te omnium peccatorum tribuatur ei remissio. Non ergo eum (*eam*) quæsumus tua judicialis sententia premat, quem (*quam*) tibi vera supplicatio fidei Christianæ, recommendat, sed gratia tua illi succurrente, mereatur evadere judicium ultionis; qui (*quæ*) dum viveret, insignitus, (*in-*

ſignita) eſt ſignaculô Sanctiſſimæ TRINITATIS. Per Chriſtum Dominum noſtrũ, Amẽ.

Deinde canitur Reſponſorium.

Credo quod Redemptor meus &c.

Si in Vigilijs decantatum eſt, ſubſtituatur ſequens Reſponſorium.

Subvenite Sãcti DEI, occurrite Angeli Domini: ſuſcipientes animam ejus, offerentes eam in cõſpectu Altiſſimi, ſuſcipiat te Chriſtus, qui vocavit te, & in ſinum Abrahæ Angeli Sancti deducant te: ſuſcipientes &c.

Requiem æternam dona eis Domine. Et lux perpetua luceat eis. Offerentes, &c.

Interea Prælatus primò circuit feretrum, aſpergit aquâ benedictâ: & incenſat.

Quo finitô dicat flexis genibus.

Kyrie eleiſon. Chriſte eleiſon. Kyrie eleiſon, Pater noſter, &c. Ave MARIA.

Verſ: *Et ne nos inducas in tentationem.*

Reſp: *Sed libera nos à malo.*

Verſ: *A porta inferi.* ℞. *Erue Domine animas eorum.*

Verſ: *Requieſcant in pace* ℞. Amen.

Verſ: *Domine exaudi, &c.* ℞. *Et clamor &c.*

Verſ: *Dominus vobiſcum.* ℞. *Et cum ſpiritu tuo.*

Deinde ſurgendo dicat.

OREMVS.

DEus cui omnia vivunt, & cui non pereunt moriendo corpora noſtra, ſed mutantur

rantur in meliûs, te supplices deprecamur, ut quidquid anima famuli tui (famulæ tuæ) vitiorum, tuæq; voluntati contrariũ, fallente diabolo, aut propria iniquitate, aut fragilitate cõtraxit; tu pie & misericors indulgendo abluas, eamq; suscipi jubeas per manus Sanctorũ Angelorum tuorũ, deducendam in sinum Patriarcharum tuorũ: Abraham scilicet amici tui, & Isaac electi tui, atq; Jacob dilecti tui, unde fugit dolor & tristitia atque suspirium, ubi fidelium animæ felici jucunditate lætantur: & in novissimo magni judicij die inter Sanctos, & Electos tuos eam facias perpetuæ gloriæ percipere portionem, quam oculus non vidit, nec auris audivit, nec in cor hominis ascendit, quam præparâsti DEUS diligentibus Te. Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Postea Chorus canit Responsorium.

Qui Lazarum resuscitâsti, &c.

Interea Sacerdos secundò circuit feretrum, aspergit & incensat.

Quô finitô.

Kyrie eleison, &c. *& reliqua ut suprà.*

OREMUS.

FAc quæsumus Domine, hanc famulo tuo defuncto misericordiam, ut factorum suorum in pœnis non recipiat vicem, qui tuam

in votis tenuit voluntatem. Et quia hic illum vera Fides junxit fidelium turmis, illic eum Tua miseratio societ Angelicis Choris, Per Christum Dominum nostrum, Amen.

Aspergat Sacerdos feretrum aquâ benedictâ, & thuribulô incenset in modum Crucis; & sic effertur ad tumulũ defunctus, Choro interim cantante.

Libera me Domine, &c.

Reliqua perficiuntur, ut supra in minori Cõductu.

CONDUCTUS PARVULORUM BAPTIZATORUM.

Ante usum rationis defunctorum.

Sacerdos cum Processione veniens ad corpusculum aspergat illud aquâ benedictâ, & incenset, deinde alternatim dicat cum Ministris, Psalmum 120.

Levavi oculos meos in montes, &c.

Postea efferetur parvulus, cum cantu: Psal: 121.

Lætatus sum in his quæ dicta sunt mihi &c. *vel* Laudate pueri Dominum, &c.

Circa sepulchrum dicant alternatim: Psalm: 130.

Domine non est exaltatum &c. *vel* Domini est terra & plenitudo ejus, &c. *Psalm: 23.*

Post hæc dicit cum reliquis genuflexus.

Kyrie eleison. Christe eleison. Kyrie eleisõ, Pater noster. *secreto*

Vers: *Et ne nos inducas in tentationem.*

Resp: *Sed libera nos a malo.*

Vers

℣erſ: *Me autem propter innocentiam ſuſcepiſti.*
℟eſp: *Et confirmaſti me in cōſpectu tuo in æternū.*
Verſ: *Dominus vobiſcum,* ℟. *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens & mitiſſime DEUS, qui omnibus Parvulis renatis Fonte Baptiſmatis, dum migrant à ſæculo, ſinè ullis eorum meritis, vitã illicò largiris æternam, ſicut animæ hujus parvuli hodie credimus te feciſſe, fac nos quæſumus Domine, per interceſſionem Beatiſſimæ MARIÆ ſemper Virginis & Omnium Sanctorum Tuorum, hic purificatis Tibi mentibûs famulari, & in Paradiſo cum parvulis perenniter ſociari. Per Dominum noſtrum JESUM Chriſtum, Amen.

Immiſſo in ſepulchrum corpuſculò, & aquâ benedictâ aſpersô, canitur : Salve Regina, &c.

BENEDICTIO VEXILLI.

℣. *Adjutorium noſtrum &c.* ℟. *Qui fecit, &c*
℣. *Dominus vobiſcum.* ℟. *Et cum ſpiritu tuo.*

OREMUS.

OMnipotens ſempiterne DEUS, qui es cunctorum Benedictio, & triumphantium Fortitudo, reſpice propitius ad preces humilitatis noſtræ, & hoc Vexillum, quod bellico uſui præparatum eſt, cœleſti benedictione ſanctifica; ut cōtra adverſarias & rebelles

nationes sit validum, tuoque munimine circumspectum, sitq; inimicis Christiani populi terribile, atque in Te confidentibus solidamentum, & certa fiducia victoriæ Tu enim es Deus, qui conteris bella, & Cælestis Præsidij sperantibus in Te, præstas auxilium. Per unicum Filium Tuum Christum Dominum nostrum; qui tecum vivit & regnat, &c.

Aspergat aquâ benedictâ.

Tradens Vexillum dicit:

Accipe Vexillum Cœlesti benedictione sanctificatum, sitque inimicis populi Christiani terribile, & det tibi DEVS gratiam, ut ad ipsius Nomini Honorem, cum illo hostium cuneos potenter penetres incolumis, & securus. *Deinde dat illi osculum pacis, dicens:* Pax tibi &c.

FORMA INSCRIBENDI BAPTIZATOS.

Anno Domini die Mẽsis Ego N. Sacerdos hujus Ecclesiæ S. N. Civitatis *vel* loci N. Baptizavi infantem die N. natum, *vel* natam, ex N. & N. Conjugibus hujus Parochiæ, *vel* S. N. & ex tali Patria & Familia, cui impositum est nomen N. Patrini fuerunt N. Filius N. ex Parochia seu loco N. & conjunxit N. Filia N. ex Parochia seu loco N.

O R A T I O

Propria post aspersionem aquæ super populum diebus Dominicis expeditam.

O R E M U S.

PRæsta nobis quæsumus Domine, hâc aquâ aspersis, sanitatem corporis, integritatem mentis, tutelam salutis, securitatem spei, corroborationem Fidei, Per Christum Dominum nostrum, Amen.

ADDI-

ADDITAMENTUM

Pro commoditate eorum, qui ex Officio Pastorali, vel aliunde ex improviso assistere debent moribundis, nec habent, unde Affectus in Deum, & Actus Virtutum suggerant infirmis, tum temporis maximè opportunos, ideò hic aliquos subÿcimus.

AFFEKTY NABOZNE, CHOREGO DO PANA BOGA.

BOZE przybądź mi ná pomoc y ná ratunek moy pospiesz.

Zmiłuy się nádemną BOZE moy, według wielkiego miłośierdźia Twego odpuść grzechy moie.

Boże bądź miłośćiw mnie grzesznemu.

Záłuię Boże moy serdecznie z miłośći dla miłośći Twoiey, żem ćię kiedy grzechámi memi obrazał.

Nayłáskáwszy Pánie JEZV, przez Krew Twoię naydroższą, ktorąś dla grzesznikow raczył wylać, proszę ćię rácz omyć tą Krwią swoią, grzeszną duszę moię z niepráwośći moich.

O dobrotliwy JEZV, zmiłuy się nádemną poki czás iest łáski y zmiłowánia.

BOZE moy proszę Cię, niech Krew płynąca z Rán JEZVSA Zbáwićiela moiego, upały moie ugáśi, niech grzechy moie obmyie.

BOZE moy zmiłuy się nádemną, iáko możesz, iáko chcesz, y iáko ia potrzebuię.

Pánie JEZV Chryste, BOZE sercá mego, przez one pięć Rąn, ktore Tobie gorąca miłość Twoiá ku nam zádáłá, rátuy mnie sługę twego, ktoregoś Krwią swoią Naydroższą odkupił.

Od śmierći wieczney wybaw mnie Pánie.

Boże moy, Naywyższe y nayzacnieysze dobro moie, miłu

miłuię Cię nádewszystko, z cáłego sercá moiego.
BOZE moy, oddáię Ci pokłon, y uniżam się przed Máiestatem Twoim, Ciebie wielbię, chwalę, błogosłáwię: Tobie sámego śiebie oddáię, Tobie na wieki co mam, ofiáruię.
BOZE moy, wolą moię, cále do woli Twoiey we wszystkim stosuię, y stosowáć chcę.
Przyimuię BOZE moy, od ćiebie, tę chorobę moię, y chcę ią ćierpieć dla miłośći Twoiey, y onę Ci ofiáruię, ná dosyć uczynienie zá grzechy moie.
BOZE, niechay się dźieie wola Twoiá święta ze mną iáko w żywoćie moim, ták y w śmierći moiey.
BOZE moy, spráwy moie, y uczynki, łączę z zásługámi Chrystusá Páná, y Mátki Iego Przenayświętszey, y wszystkich Swiętych.
BOZE moy, zá nayosobliwszą poćiechę, zákłádam żyć z Tobą, y w Tobie umieráć.
W Ránách Twoich Zbáwićielu moy Chryste IEZV, żyć y umieráć prágnę.
Mam nádźieię IEZV moy; w obietnicy Twoiey, w miłośierdźiu, y zasługách Twoich, że mi odpuśćisz grzechy moie, y oglądam ćię w chwale Twoiey.
O ktoby mi dał IEZV moy, żebym umárł, iáko śTy umárł, iáko Nayświętsza Mátká Twoiá, iáko Swięći Twoi.
IEZV łáskáwy, proszę Cię przez łzy Twoie, przez krwáwy pot, przez szczęśliwą śmierć, rácz mi dáć dobre skonánie.
IEZV Naydobrotliwszy, wszystek Twoy iestem y Twoim prágnę bydź ná wieki, iáko y Ty cále stałeś się moim.
BOZE moy, ćieszę się, y winszuię, żeś iest wszechmo-

chmocny, dobry, łáſkáwy, miłośierny, y ſpráwiedliwy.

Wſzytkiemi śiłámi memi, duſzą, ćiáłem, y tchnieniem, błogosłáwię ćię Boże moy.

Dźiękuięć Stworco moy, żeś mię ſtworzył, dźiękuięć Zbáwićielu moy Chryſte IEzu, żeś mię krwią ſwoią Przenayświętſzą odkupił, Dźiękuięć Duchu Swięty, żeś mię poświęćił, do Wiáry Swiętey Kátolickiey powołáć raczył, żeś mi czáſu do pokuty grzeſznemu pozwolił, żeś mi przez cáły żywot moy opátrował potrzebámi, Bądźże zá to błogoſłáwiony ná wieki, y zá wſzyſtkie inſze dobrodźieyſtwá.

IEzu naymiłośierniey ſzy, przez Rány twoie nayświętſze, przez Krzyż y Mękę Twoię, przez okrutną śmierć Twoię, proſzę ćię, bądź mie IEZUSEM y Zbáwićielem teraz, y w godźinę śmierći moiey.

O Nayłáſkáwſzy Pánie IEZV, day mi, ábym ćię mogł iáko naydoſkonáley miłowáć, chwalić, wielbić, błogoſłáwić, w Tobie y z Tobą odpoczywáć w chwale Twoiey ná wieki.

Oświeć Pánie oczy moie, ábym nie záſnął złą śmierćią; á nie rzekł kiedy nieprzyiaćiel moy przemogłem go.

IEZV, IEZV IEZV, Synu Dawidow, zmiłuy ſię nádemną: w tobie y zaſługách Twoich, wſzyſtká zbáwienia moiego nádźieia, odpuść ćięſzkie grzechy moie.

Gotowe z łáſki Twoiey ſerce moie, Boże, gotowe ſerce moie Tobie, y do Ciebie.

Dáy mi Naysłodſzy IEZV, w miłośći y zmiłośći Twoiey umrzeć, ktoryś zmiłośći przećiwko mnie raczył umrzeć.

ONie-

O Niebo, ô miłe Niebo, kiedyſz wnidę do ćiebie, prágnę Cię JEZV widźieć w chwale twoiey.

O iák miłe Przybytki Twoie Pánie, prágnę, y uſtáie tęſkniąc duſzá moiá do Przybytkow Twoich.

Iáko Ielen do wod żywych, ták prágnie duſzá moiá do Ciebie BOZE moy

Prágnie duſzá moiá, do BOGA zrzodłá żywego, Ach mnie! kiedyſz przyidę, y ſtánę przed obliczem BOGA moiego?

Miłośierdźie Boſkie ná wieki opowiádáć będę.

Nayſłodſzy Pánie JEZV Chryſte, przez gorzką Mękę Twoię, przyimiy mię proſzę Cię w liczbę Wybránych Twoich.

JEZV z MARYA, nayſłodſze moie kochánia, niech ćierpię, niech umierám z miłośći, y w miłośći wáſzey, niech umrę z miłośći y w miłośći Twoiey kochány moy JEZV, ktoryś z miłośći, zá mnie grzeſznego umrzeć raczył.

Prágnę moy JEZV rozwiązány bydź z tym ćiáłem, á zoſtawáć z Tobą.

Wyprowadz z więźienia duſzę moię Pánie, ábym wychwalał Imie Twoie.

Miłośći moiá, kochány JEZV, godźinie śmierći Twoiey, y godźinie śmierći Mátki twoiey, y godźinie śmierći Wſzytkich Swiętych twoich, polecam godźinę śmierći moiey, rácz mi w nię błogosłáwić, według Nayświętſzey woli Twoiey Boſkiey.

BOZE Odkupićielu moy, przez Krzyż Swięty, przez okrutną śmierć Twoię proſzę ćię, nie odrzucay mnie od śiebie, wſzytkiemi śiłámi gárnącego się do Ciebie, Tobie się oddáię, przyimiy mnie do śiebie.

Oycze

Oycze Przedwieczny, przez żywot y śmierć Nay-milszego Syná Twego, y przez wnętrzności miło-śierdźia twego proszę Cię day mi tę łáskę, ábym wytrwał w dobrym, y umárł w łásce twoiey.

Pánie JEZV Chryste, proszę ćię przez onę gorz-kość, ktorąś ćierpiał dla mnie ná Krzyżu, osobli-wie, kiedy Duszá Twoiá wychodźiłá z Ciáłá Twe-go Przenayświętszego, zmiłuy się nád nędzną duszą moią, kiedy z ćiáłá mego wychodźić będźie.

Naysłodszy Pánie JEZV Chryste, dla mnie okru-tnie do Krzyżá przybity, gospodę, y złożenie ná strászną godźinę śmierći moiey, w Ránách Twoich Nayświętszych zápisuię sobie: przyimiy mnie moy drogi JEZV do nich, tám dźiś grzeszną duszę mo-ię skłádam, y zánurzam: przed Obliczem gniewu Twego, y przed nieuchronionemi sądámi Twoiemi, tám się ućiekam, y zákrywam; w tych Twoich Nay-świętszych Ránách teraz, á osobliwie w ostátnią godźinę śmierći moiey, niech o Słodki JEZV, mam pewne y bespieczne schronienie.

Poćieszyćielu świátá BOże, Duchu S. zmiłuy się nádemną, świętym nátchnieniem twoim umocniay mnie záwsze, osobliwie w godźinę śmierći moiey

Troyco Przenayświętsza Iedyny BOZE, zmiłuy się nádemną, teraz y w godźinę śmierći moiey.

Pod Twoię obronę ućiekam się Swięta Boża Ro-dźićielko, Mátko łáski, Mátko miłośierdźia, Ty mnie od nieprzyiaćioł zástániay, broń y w godźinę śmierći moiey duchá mego Synowi Twemu zálec, y odday.

Swięty Aniele Strożu moy, Opiekunie moy, proszę ćię, przybyway mi ná pomoc, dopomoż mi do szczęśliwey śmierći,

Swięty Michále, obrońco duſz wſzyſtkich, poday mi rękę, ná ſtrálznym ſądźie Boſkim: rátuyćie wſzyſcy Duchowie Niebieſcy, áby zá wáſzą pomocą żaden mi nieprzyiaćiel nie ſzkodźił.

Wſzyſcy Swięći Wybráni Páńſcy, przyczyńćie ſię zá mną grzeſznym do BOGA moiego, áby mi grzechy moie odpuśćił, y duchá moiego raczył przyiąć do ſpołeczności wáſzey.

Wſzyſcy Swięći Pátronowie moi, S. Jozefie, S. Anno, S. Wáwrzyńce, S. Stániſłáwie, S. Woyćiechu, S. Antoni, S Jácku, S. Dominiku, S. Fránćiſzku, S. Ignácy, S Filipie Ner: S Kánty, S Bárbaro, S. Máłgorzáto, Wſzyſcy Swięći, ktorych ſzczęśliwą śmierćią zmárłych dźiś, ſzczęśliwą wiecznośćią udárował BOG. Wſzyſcy Swięći, ktorym poświęcono ten dźień, ktoregom ſię narodźił, álbo ktorego umieráć będę; wſzyſcy Swięći y Swięte, y ty o Márya Mátko konáiących, uprośćie mi u Vkrzyżowánego Jezusa ſzczęśliwą śmierć, błogoſłáwioną wieczność, Amen.

AFFEKTY MIŁOSCI.

Miłuię Cię BOZE moy, dla Ciebie ſámego, żeś ieſt nieſkończonie dobry, y godźieneś nieſkończoney miłośći.

Miłuię Cię BOZE moy, nád wſzyſtkie ſtworzenia y iego pięknośći.

Miłuię Cię ſłodka moiá poćiecho, IEZV moy kochány, nad zdrowie moie, nád wſzyſtkie członki ćiáłá moiego; dla czego niech ſię ná chwałę Twoię śiłą, y nie folguią ſobie.

Miłuię Cię kochány moy IEZV, nád żywot y duſzę moię: dla czego prágnę, áby w Tobie utopiona była.

Day

Day mi Jezu, ábym ćię kochał miłośćią goráiącą, iáko ćię kocháią Cherubinowie y Seráfinowie.

Day mi Jezu, ábym ćię kochał, miłośćią, ták doskonáłą, iáko ćię kocháłá Nayświętſza Bogárodźicá Marya.

Day mi Jezu, ábym ćię kochał, tą miłośćią ktorą ćię kochaią, y przez wſzytkę wieczność kocháć będą Wſzyſcy Swięći.

Day mi Jezu, ábym ćię kochał ták bardzo, iáko Ty nas kochałeś, y kochaſz.

JEZV, iedyna ſercá mego miłośći, dla ćiebie gotow ieſtem od miłośći umieráć, iákoś y Ty dla mnie z miłośći umárł, day mi ábym w teyże miłośći, tę miłość Twoię śmierćią wypłáćić mogł.

Akt Wiáry.

W Ciebie BOGA Prawdźiwego, y we wſzytko, cokolwiek obiáwiłeś Kośćiołowi twemu Swiętemu, y nam podałeś do wierzenia, mocno wierzę, dla Twoiey nieomylney prawdy: y z tym ſię proteſtuię przed Máieſtatem Twoim, że w tey Wierze żyć y umieráć pragnę, dopomoż miłośćiwy BOZE.

Akt Nadźieie.

BOZE moy, iedyna nádźieio, y poćiecho moiá, w Tobie ufność moię pokłádam: á lubo ſię znam do wielkich, y niezliczonych grzechow moich ućiekam ſię iednák do niewymownego, á grzechy moie przewyżſzáiącego miłośierdźia Twego: mam nádźieię w niezmierney dobroći twoiey, y w krwáwych zasługách JEZVSA Pana, że mię zbáwiſz, y do wieczney chwały przyiąć raczyſz.

Akt miłości.

BOZE wieczney chwały, naywyższe Dobro moie, y naymilsze serca mego ukontentowánie, do ćiebie obracam serce moie, y wszytkie affekty moie, wszytkie żądze, prágnienia, y śiły moie: y z tym ći się oświadczam, że ćię serdecznie miłuię nádewszytko; y przekładam ćię sobie nád wszytkie bogáctwá, honory, roskoszy y dobrá stworzone, dla ćiebie sámego, y nieskończoney godnośći y dobroći Twoiey Y radbym żeby się w sercu moim zmieśćiłá miłość Wszytkich Swiętych miłośnikow twoich, y Nayświętszey Bogárodźicy Pánny. A czego miłośći moiey nie dostáie, to nádgrodź niepoięta, y nieskończoną miłośćią Twoią. Z tey miłośći, ktorą mam ku Tobie BOGV memu, oddalam. y odrzucam wszelką inną rzeczy stworzonych miłość, żebym wszytek áffekt obróćił do ćiebie sámego, iedyna poćiecho, iedyne dobro, y ukontento wánie serca mego.

INDEX
Eorum quæ in hoc RITUALI continentur.

Infir-

FINIS.